Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України №66 (816) ♦ Субота, 9 квітня 1994 року ♦ Ціна договірна

Землю – засіємо! Кандидатів – просіємо!

Весняний день парламент готує

78 нардепів ми вже обрали. У п'ятьох округах депутати не обрані. Залишилося обрати 367. Отже, у деяких округах сьогодні, а в основній масі завтра, 10 квітня, відбудеться другий тур голосування. На відміну від попереднього, обиратимемо всього з двох кандидатів, тих, котрі набрали найбільшу кількість голосів у першому турі.

Нагадаємо, виборчі дільниці так само працюватимуть з 7-ї години ранку і до 20-ї вечора. Виборці мають взяти на дільниці паспорти або інші документи, що засвідчують особу. Одержавши бюлетень з двома прізвищами кандидатів у нардепи, простежте, щоб на бюлетені був штамп дільничної комісії або підпис члена комісії.

Пам'ятайте, ті, хто агітуватиме на дільниці за того чи іншого кандидата, порушують Закон про вибори. Тож гарантії, що їхній ставленик у парламенті не порушуватиме закони, немає. Робіть свідомий вибір. Для цього в бюлетені слід закреслити прізвище того, проти кого ви голосуєте. Це слід зробити обов'язково, коли не викреслите одне з прізвищ, бюлетень вважатиметься недійсним. Якщо ж вам не до душі жоден з кандидатів — викресліть прізвища обох.

Сподіваємося, що весна, а вірніше, весняні роботи на дачних ділянках або в сільських обійстях не завадять усім нам обрати законодавчий орган. Україні це потрібно так само, як і хліб.

Гей, острів'яни, йде весна!

Ви пам'ятаєте Робінзона Крузо?

Двадцять вісім (здається) років підряд він щоранку вставав і, що цікаво, без жодного нагадування обробляв свій суверенний острів.

А оце ось — тракторист Іван Васильович Киричок.

Живе він у селі, що називається (зауважте!) Острів, у Рокитнянському районі, що на Київщині.

Острів маловідомий, але — не безлюдний.

А от хліборобський стаж у Івана Васильовича — солідніший, ніж у Робінзона, цілих сорок років. Вік — пенсійний, але яка може бути пенсія, коли на Острові — сівба, і цим усе сказано, цим усе вимірюється і визначається!

І чи можете ви уявити Робінзона — на пенсії?!

Сівба, люди добрі!

І Йван Васильович знову вийшов у море, що вічно омиває його Острів...

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Продиктовано в номер

«10 квітня — другий тур голосування. Кого оберемо?»

Саме так треба читати заголовок матеріалу, опублікованого 8 квітня ц.р. на 4 стор.

Оборона — справа делікатна

Таку думку висловив Президент України Л.Кравчук на зустрічі минулого четверга з міністром національної оборони Республіки Польща П.Колодзейчиком, який перебував з офіційним візитом у Києві. Гість розповів про результати свого перебування в нашій державі, про зустрічі у міністерствах і відомствах України. Л.Кравчук підтримав ідею розширення співробітництва двох держав у галузі оборонного будівництва.

Напередодні П.Колодзейчик провів переговори у Міністерстві оборони України, Міністерствах машинобудування, ВПК та конверсії України, а також відвідав АНТК ім.О.Антонова, мав зустріч у зовнішньополітичному відомстві нашої держави.

На знімку: під час зустрічі у Президента України Л.Кравчука.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ядерний «бартер» під загрозою зриву

У тяжке фінансове становище потрапило АТ «Новосибірський завод хімконцентратів». Під загрозою зриву може опинитися реалізація угоди США, Росії й України про ліквідацію ядерної зброї на території України. Тільки це підприємство випускає паливні збірки для АЕС, що їх Росія зобов'язалася постачати в Україну замість ядерних зарядів.

Як повідомив кореспондентові ІТАР-ТАРС заступник генерального директора заводу Володимир Рожков, першу партію зборок у рамках угоди відвантажено для України наприкінці березня. Оплату за них має здійснити Мінфін Росії, проте гроші — майже тридцять мільярдів рублів — на підприємство поки що не надійшли. Через це немає коштів на закупівлю комплектувальних виробів і матеріалів для виробництва наступної партії. За оцінками фахівців запасу комплектувальних, що є на заводі, вистачить лише на місяць, а технологічний цикл триває півроку. Без касет можуть залишитись і російські АЕС.

Батальйоне, шикуйсь?

Сполучені Штати готові надати літаки для перекидання до Боснії українського батальйону зі складу Сил ООН по охороні, як тільки Об'єднані Нації будуть готові направити їх до району обложеного мусульманського міста Горажде. Офіційні представники США і Боснії звернулися з проханням до ООН «пришвидшити розгортання українців, намічене на кінець цього місяця». Про це, з посиланням на американських офіційних осіб, повідомила газета «Вашингтон пост». Представник держдепартаменту заявив: «Ідея полягає у тому, щоб якомога швидше залучити війська ООН. Коли вони з'являться там, ситуація розрядиться, воєнні дії будуть перервані, Горажде перестане бути у центрі уваги і мирні переговори будуть відновлені».

Вручено премію «Благовіст»-94

Рада директорів корпорації «Шлях» разом зі Спілкою письменників України торік заснували літературну премію «Благовіст», яка вручатиметься щороку 7 квітня, у день великого християнського свята Благовіщення. Днями «Благовіст»-94 вручено Миколі Вінграновському за роман «Наливайко», Леонідові Кононовичу за роман «Я, зомбі», Миколі Воробйову за книжку поезій «Іскри в слідах», Анатолію Макарову за цикл статей про українське бароко.

СПИСОК

ОБРАНИХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИБОРІВ 27 БЕРЕЗНЯ 1994 РОКУ

БЄЛЬСЬКИЙ В'ячеслав Іванович — вчений, агроном, голова колгоспу «Україна» Василівського району Запорізької області, член Комуністичної партії України, проживає в місті Василівці Василівського району Запорізької області. Від Василівського виборчого округу № 189 (Запорізька область).

БІЛАС Іван Григорович — юрист, доктор Української академії внутрішніх справ, перший заступник головного редактора журналу «Військо України», позапартійний, проживає в місті Трускавці Львівської області. Від Мостиського виборчого округу № 278 (Львівська область).

ВИШНЕВЕЦЬКИЙ Георгій Васильович — економіст, старший викладач Горлівського державного педагогічного інституту іноземних мов, член Комуністичної партії України, проживає в місті Горлівці Донецької області. Від Горлівського- Центрального виборчого округу № 120 (Донецька область).

ВОЛКОВЕЦЬКИЙ Степан Васильович — радіофізик, педагог, голова Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів, позапартійний, проживає в місті Івано-Франківську. Від Долинського виборчого округу № 199 (Івано- Франківська область).

ГОЛОВАТИЙ Сергій Петрович — юрист, член Комісії Верховної Ради України у закордонних справах, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Сирецького виборчого округу № 19 (місто Київ).

ГОРБАЛЬ Микола Андрійович — учитель музики, голова Київської крайової організації Української республіканської партії, член Української республіканської партії, проживає в місті Києві. Від Борщівського виборчого округу № 359 (Тернопільська область).

ГОРБАТОВ Валерій Миронович — інженер-гідротехнік, постійний представник Президента України в Республіці Крим, позапартійний, проживає в селі Михайлівці Нижньогірського району Республіки Крим. Від Білогірського виборчого округу № 37 (Республіка Крим).

ПРИМІТКА. До 30 березня 1994 року працював головою агрофірми «Колгосп імені Крупської».

ДАНИЛЕНКО Анатолій Степанович — ветлікар, учитель біології, голова правління колгоспу ім.Щорса Миронівського району Київської області, член Селянської партії України, проживає в місті Миронівці Миронівського району Київської області. Від Миронівського виборчого округу № 221 (Київська область).

ДМИТРЕНКО Олексій Іванович — інженер шляхів сполучення, генеральний директор фірми «Фелд», позапартійний, проживає в місті Красному Лучі Луганської області. Від Краснолуцького виборчого округу № 244 (Луганська область).

ДОНЧЕНКО Юрій Григорович — інженер-механік, заступник голови Луганського обкому профспілки працівників автотранспорту шляхового господарства, член Комуністичної партії України, проживає в місті Луганську. Від Старобільського виборчого округу № 259 (Луганська область).

ЄСЬКОВ Валентин Андрійович — учитель історії та суспільствознавства, гірничий технік, директор санаторію-профілакторію виробничого об'єднання «Антрацит», член Комуністичної партії України, проживає в місті Антрациті Луганської області. Від Антрацитівського виборчого округу № 241 (Луганська область).

ЖЕРЕБЕЦЬКИЙ Євген Петрович — філолог, науковий співробітник Інституту українознавства ім.Крип'якевича АН України, позапартійний, проживає в місті Львові. Від Червоноградського виборчого округу № 270 (Львівська область).

КЕНДЗЬОР Ярослав Михайлович — журналіст, заступник голови Комісії Верховної Ради України з питань культури і духовного відродження, член Народного Руху України, проживає в місті Львові. Від Сокальського виборчого округу № 280 (Львівська область).

КЛИМПУШ Орест Дмитрович — інженер-механік, міністр транспорту України, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Рахівського виборчого округу № 172 (Закарпатська область).

КОЛІУШКО Ігор Борисович — радіофізик, експерт Українського фонду підтримки реформ, позапартійний, проживає в місті Львові. Від Бузького виборчого округу № 272 (Львівська область).

КОСІВ Михайло Васильович — учитель, член Комісії Верховної Ради України з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин, член Народного Руху України, проживає в місті Києві. Від Пустомитівського виборчого округу № 279 (Львівська область).

КРАВЧУК Володимир Іванович — інженер-механік, голова правління колективного сільськогосподарського підприємства «Вільнотарасівське» Білоцерківського району Київської області, позапартійний, проживає в селищі Терезине Білоцерківського району Київської області. Від Білоцерківського виборчого округу № 21 (Київська область).

КРУЦИК Роман Миколайович — технік-механік, завідуючий відділом з питань поновлення прав реабілітованих секретаріату Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів, член Конгресу українських націоналістів, проживає в місті Івано-Франківську. Від Рогатинського виборчого округу № 202 (Івано-Франківська область).

КУЧМА Леонід Данилович — інженер-механік, президент Українського союзу промисловців і підприємців, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Новгород-Сіверського виборчого округу № 448 (Чернігівська область).

ЛАНОВИЙ Володимир Тимофійович — економіст, президент Центру ринкових реформ, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Русанівського виборчого округу № 17 (місто Київ).

ЛЕВЧЕНКО Анатолій Іванович — гірник шахти «Дуванна», член Комуністичної партії України, проживає в місті Краснодоні Луганської області. Від Краснодонського виборчого округу № 243 (Луганська область).

МАРЧЕНКО Володимир Романович — інженер-конструктор, член Комісії Верховної Ради України у закордонних справах, член Соціалістичної партії України, проживає в місті Києві. Від Роменського виборчого округу № 348 (Сумська область).

МОВЧАН Павло Михайлович — журналіст, голова підкомісії з питань гласності і міжнародних зв'язків Комісії Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Коломийського виборчого округу № 198 (Івано-Франківська область).

МУЛЯВА Володимир Савелійович — соціолог-психолог, помічник міністра оборони України, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Калуського виборчого округу № 197 (Івано- Франківська область).

М'ЯСКОВСЬКИЙ Михайло Михайлович — інженер-технолог, політолог, консультант спільного підприємства «Тіра», член Комуністичної партії України, проживає в місті Одесі. Від Великомихайлівського виборчого округу № 310 (Одеська область).

ОМЕЛЬЧЕНКО Григорій Омелянович — юрист, начальник відділу Головного управління військової контррозвідки Служби безпеки України по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Кременчуцького-Крюківського виборчого округу № 322 (Полтавська область).

ОХРІМЕНКО Костянтин Олександрович — інженер-механік, начальник відділу зовнішньоекономічних зв'язків Дружківського заводу металевих виробів, член Комуністичної партії України, проживає в місті Дружківці Донецької області. Від Дружківського виборчого округу № 123 (Донецька область).

ПЕТРЕНКО Дмитро Дмитрович — гірничий інженер, начальник виробничого відділу тресту «Луганськвугіллябуд», член Комуністичної партії України, проживає в місті Перевальську Луганської області. Від Перевальського виборчого округу № 225 (Луганська область).

ПИЛИПЧУК Володимир Мефодійович — економіст, голова комісії Верховної Ради України з питань економічної реформи і управління народним господарством, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Центрального виборчого округу № 196 (Івано-Франківська область).

ПИНЗЕНИК Віктор Михайлович — економіст, голова Фонду підтримки реформ, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Південного виборчого округу № 264 (Львівська область).

ПЛЮЩ Іван Степанович — агроном-економіст, Голова Верховної Ради України, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Борзнянського виборчого округу № 445 (Чернігівська область).

ПРОНЮК Євген Васильович — соціолог, завідуючий сектором Київської міської Ради народних депутатів, член Української республіканської партії, проживає в місті Києві. Від Тисменицького виборчого округу № 205 (Івано- Франківська область).

РАТУШНИЙ Михайло Ярославович — учитель, радник з політичних питань Української інформаційної служби, член Конгресу українських націоналістів, проживає в селі Гнідині Бориспільського району Київської області. Від Збаразького виборчого округу № 361 (Тернопільська область).

СИМОНЕНКО Петро Миколайович — гірничий інженер-електромеханік, перший секретар Центрального комітету Комуністичної партії України, член Комуністичної партії України, проживає в місті Донецьку. Від Красноармійського виборчого округу № 150 (Донецька область).

СКІПАЛЬСЬКИЙ Олександр Олександрович — військовослужбовець, начальник Головного управління військової розвідки Міністерства оборони України, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Володимир-Волинського виборчого округу № 66 (Волинська область).

СПІЖЕНКО Юрій Прокопович — хірург, міністр охорони здоров'я України, позапартійний, проживає в місті Києві. Від Олевського виборчого округу № 165 (Житомирська область).

ТАНЮК Леонід (Лесь) Степанович — р... сер, голова Комісії Верховної Ради України ... з питань культури та духовного відродження, член Народного руху України, проживає в місті Києві. Від Дрогобицького міського виборчого округу № 267 (Львівська область).

ТИМА Юрій Казимирович — учитель, позапартійний, проживає в місті Тернополі. Від Чортківського виборчого округу № 365 (Тернопільська область).

ФІЛІПЧУК Георгій Георгійович — викладач, начальник управління освіти Чернівецької обласної державної адміністрації, позапартійний, проживає в місті Чернівцях. Від Кіцманського виборчого округу № 437 (Чернівецька область).

ХМАРА Степан Ількіч — лікар, член Комісії Верховної Ради України з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин, член Української консервативної республіканської партії, проживає в місті Червонограді Львівської області. Від Залізничного виборчого округу № 261 (Львівська область).

ХУНОВ Анатолій Ісмаїлович — інженер-...ханік, начальник орендного підприємства р... ного постачання Краснолиманського відділення Донецької залізниці, член Комуністичної партії України, проживає в місті Красному Лимані Донецької області. Від Краснолиманського виборчого округу № 130 (Донецька область).

ЦИБЕНКО Петро Степанович — учитель, ке... рівник допризовної підготовки середньої ш... № 7 міста Свердловська, член Комуніст... партії України, проживає в місті Свердловську Луганської області. Від Свердловського виборчого округу № 249 (Луганська область).

ЧЕРЕНКОВ Олександр Павлович — інженер-механік, голова колгоспу імені Дзержинського Новоайдарського району Луганської області, член Комуністичної партії України, проживає в селі Михайлюки Новоайдарського району Луганської області. Від Біловодського виборчого округу № 255 (Луганська область).

ЧЕРЕПКОВ Володимир Федорович — учитель, директор Артемівської загальноосвітньої професійної школи № 5, член Соціалістичної партії України, проживає в місті Артемівську Донецької області. Від Артемівського міського виборчого округу № 117 (Донецька область).

ЧОРНОВІЛ В'ячеслав Максимович — журналіст, заступник голови Комісії Верховної Ради України з питань гласності та засобів масової інформації, член Народного Руху України, п...иває в місті Києві. Від Подільського ви... округу № 357 (Тернопільська область).

ЧУЛАКОВ Євген Родіонович — агроном, голова підкомісії по зв'язках з аграрною наукою Комісії Верховної Ради України з питань агропромислового комплексу, член Селянської партії України, проживає в місті Києві. Від Васильківського виборчого округу № 99 (Дніпропетровська область).

ШЕХОВЦОВ Олексій Дмитрович — інженер-математик, член Комісії Верховної Ради України у питаннях законодавства і законності, позапартійний, проживає в місті Краматорську. Від Новокраматорського виборчого округу № 128 (Донецька область).

ЩЕРБАНЬ Євген Олександрович — гірничий інженер, президент корпорації «АТОН», позапартійний, проживає в місті Донецьку. Від Волноваського виборчого округу № 148 (Донецька область).

ЮХНОВСЬКИЙ Ігор Рафаїлович — фізик, член президії АН України, позапартійний, проживає в місті Львові. Від Личаківського виборчого округу № 263 (Львівська область).

США вивчають проблеми нашої енергетики

7 квітня відбулася зустріч віце-прем'єра України Валерія Шмарова з американською делегацією на чолі з заступником міністра енергетики США Уїльямом Уайтом. Напередодні зустрічі вона вивчала проблеми української енергетики, зокрема можливості підвищення її ефективності, енергозбереження, введення альтернативних джерел енергії. Для організації обміну досвідом з цих питань, а також вивчення можливостей використання конверсійних технологій американська сторона передає Міненерго України 8 мільйонів доларів.

Делегація зі США висловилася за закриття найближчим часом Чорнобильської АЕС, оскільки цього, на її думку, вимагають проблеми безпеки. Однак, розуміючи нашу потребу в електроенергії, американці запропонували до середини червня провести спільний аналіз можливостей створення нових енергетичних потужностей замість Чорнобильської АЕС, зокрема — вивчити обсяги потрібних для цього інвестицій. В.Шмаров погодився з цими пропозиціями. Сторони домовилися про підписання спільної заяви про закриття Чорнобильської АЕС.

Вчора американська делегація відвідала цю атомну станцію.

У слуханні оголошено перерву

6 квітня у Ворошиловському райсуді Донецька розпочалося слухання справи у позові заступника генерального прокурора України про визнання незаконним рішення Донецької облради народних депутатів від 22 лютого цього року щодо проведення консультативного референдуму по області. Дану заяву розглядає суддя Сергій Погребняк. У процесі беруть участь: з одного боку — представник прокуратури Донеччини Володимир Салов, з боку облради — консультант її секретаріату з правових питань Олена Зоріна та депутат, один із ініціаторів проведення референдуму Юрій Болдирєв. Представники облради заперечували проти заяви заступника Генерального прокурора, висуваючи свої, на їх погляд, аргументовані докази законності рішення облради і проведення цієї акції. У слуханні справи оголошено перерву. Судді побажав проглянути деякі матеріали сесії...

Сергій ТОЛСТОВ, історик, експерт Конституційно- демократичної партії

ВИБОРИ-94: СПРОБА ТУМАННОГО ПРОГНОЗУ

Припускають, що можливі кілька варіантів розвитку подій залежно від результатів виборів. Перший може бути розіграно в разі незаконної відмови нинішньої Верховної Ради передати новому парламенту свої повноваження. Слід чекати спроб старої радянської номенклатури утримати свої позиції, вимагаючи проведення дострокових президентських і місцевих виборів. В цьому разі можливе формування блоку лівих з директорським корпусом держпідприємств і частиною провінційної номенклатури з перспективою тимчасової реставрації радянської системи органів влади, основних елементів командно-адміністративного управління економікою і продовження стану економічного занепаду.

У пресі вже висловлювалися припущення щодо укладення союзу між Головою ВР І.Плющем і соціалістами. Однак І.Плющ навряд чи буде серйозно претендувати на пост Президента. Скоріш за все він спробує зберегти за собою пост Голови Верховної Ради, де він почувається впевненіше. До того ж, широко відомі заяви соціалістів про непотрібність поста президента взагалі. Ліві віддають перевагу поєднанню парламентської республіки з системою Рад на місцях. Однак прокомуністичні сили зацікавлені в сильній постаті для висунення до вже призначеної за їх участі президентській виборчій кампанії. Їх може влаштувати політик, який хоча б приблизно відповідає політичним цілям лівих, але висуває більш центристську програму і здатен залучити голоси ліберальних виборців. Враховуючи тональність політиків України рейтинг, такою постаттю може стати Леонід Кучма. У порівнянні з можливими програмами Леоніда Кравчука та Івана Плюща платформа Кучми хоча б номінально відрізняється більш центристською соціально-економічною орієнтацією, а також робить наголос на розвиткові інтеграційних зв'язків у рамках СНД і укладенні економічного союзу з Росією.

Можлива спроба перехоплення влади нинішнім складом Верховної Ради неминуче передбачає відкритий конфлікт з адміністрацією Президента Л.Кравчука, який, одначе, має можливість грати роль верховного арбітра як володар вищих владних повноважень. У разі необрання парламенту політична криза може бути вирішена або у формі введення прямого президентського правління, або в результаті досягнення тимчасового компромісу між усіма гілками влади з відкладенням виборів усіх рівнів.

Однак другий сценарій розвитку подій видається найреальнішим. Обрання більш як половини депутатів нового парламенту об'єктивно може відсунути на другий план конфлікт президентської адміністрації з нинішнім керівництвом Верховної Ради. Президент може сказати вирішальне слово, визнавши повноваження нового законодавчого органу.

Мабуть, новий парламент відрізнятиме поява фракцій різноспрямованої орієнтації. У цьому разі «виважений парламент» без відчутної переваги будь-якого угруповання може бути недієздатним у питаннях законотворчості протягом у крайньому разі від 2 до 6 місяців, що сприятиме тимчасовому посиленню влади Президента і стане серйозним аргументом на користь перенесення президентських виборів.

Третій сценарій може реалізуватися внаслідок обрання нового парламенту з відчутною перевагою однієї з нових політичних коаліцій. Подібний підсумок виборів зумовив би формування стійкої урядової більшості.

Формування урядової коаліції неминуче активізує висунення нових лідерів, здатних претендувати на вищий пост у державі. В такому разі дострокові президентські вибори були б неминучі, з тією лише різницею, що розвиток подій за одним з перших двох сценаріїв більш вірогідний.

Оцінюючи співвідношення сил, можна з упевненістю стверджувати, що обрання нового парламенту не забезпечить розв'язання проблем, що стоять перед Україною. Жодне з політичних угруповань у новому парламенті не матиме більшості місць, потенційно непередбачувана поведінка незалежних депутатів. Дебати будуть присвячені в першу чергу економічним і конституційним проблемам. У цьому плані ліві активно перешкоджатимуть будь-яким крокам до ринкової економіки, догоджаючи перспективою націоналізації. Чиновницький корпус і директори держпідприємств спробують продовжити курс на поступове привласнення державласності вищим управлінським апаратом, що вони успішно робили протягом останніх років.

Оцінюючи хід виборчої кампанії, хотілося б відзначити три суттєві особливості: відсутність центральної теми полеміки, визнання важливості співробітництва з Росією не лише ліберально-центристськими, а й частиною націонал-демократичних рухів, спокійне в цілому ставлення до кримських подій.

Нове політичне обличчя і найближчі перспективи України визначаться у другому турі голосування. Дуже хотілося б вірити, що майже вільні вибори в уже майже демократичній країні не призведуть до переходу від такої знайомої пострадянської олігархії до доморощеної національної диктатури.

Олександр ПІЛАТ, «Голос України»

НА ФЛОТІ ЙОГО НАЗИВАЮТЬ «БРИТВА»

Людина тижня

Фігура командувача Чорноморським флотом адмірала Едуарда Балтіна несподівано прикувала увагу українських, російських, та й, зрештою, і світових засобів масової інформації. Всіх схвилювало повідомлення: Балтіна у неділю госпіталізовано з кульовим пораненням. А по Севастополю і Сімферополю розповзлися різного роду чутки, що до цього начебто причетні українські націоналісти. Лише третього дня по цьому з'явилася інформація прес-центру ЧФ.

Хто ж він, адмірал Балтін, призначений командувачем ЧФ Президентами України і Росії, чиї накази лише має і зобов'язаний виконувати, а насправді не бере до уваги нічого, що йде від Міноборони України, але ретельно виконує будь-яку команду Міноборони Росії.

На відміну від свого попередника адмірала Ігоря Касатонова, він не проводить прес-конференції, дуже рідко дає інтерв'ю, і то, як правило, лише російським журналістам і їхнім колегам з далекого зарубіжжя.

Під час недавнього перебування в Севастополі мера Москви Ю. Лужкова на банкеті, влаштованому командувачем на великому протичовновому крейсері «Москва», без упину виголошувалися тости за російський ЧФ. Сам Балтін, замість того, щоб відповідати на запитання журналістів, які супроводили мера, сам ставив запитання, з яких одразу зрозуміло, чиї інтереси збирається захищати на території України командувач ЧФ.

Адмірал Е. Балтін, коментуючи в газеті «Флаг Родины» підсумки виборів до кримського парламенту, зазначив, що «кримчани проголосували за тих, кого хотіли бачити своїми обранцями» і висловив надію, що «парламент нового складу буде тим законодавчим органом, котрий виправдає сподівання кримчан». Безумовно, в даному разі адмірал мав на увазі саме перемогу в першому турі виборів блоку «Росія». Водночас Балтін висловив жаль, що севастопольці не проголосували за його заступника віце-адмірала Олександра Фролова, представника «Русскоязычного движения Крыма». Як бачимо, тут політичні орієнтири Балтіна вимальовуються чітко. А ми ще намагаємося сподіватись, що начебто військові не втручаються до політики.

За Балтіним у флотських колах твердо вкоренилося прізвисько «Бритва». Він — досить неврівноважена, запальна людина, яка може ні за що ні про що образити офіцера. Його безцеремонність мали нагоду відчути і журналісти, коли адмірал, розштовхуючи ліктями журналістів, серед яких були й жінки, пробирався на побачення з російським депутатом Є. Пудовкіним. Коли один з кореспондентів показав адміралові своє посвідчення, той пожбурив цей редакційний документ. Не дивно, що адмірал свою першу зустріч з Ю. Мєшковим провів ще до обрання останнього президентом Республіки Крим. І вже потім Мєшков став увесь час повторювати, що, мовляв, Збройні Сили України Кримові не потрібні, а інтереси республіки захищатиме Чорноморський флот.

Україна уже неодноразово заявляла (зокрема, міністр оборони В. Радецький), що необхідно провести інвентаризацію Чорноморського флоту за станом на грудень 1991 року і вже потім його ділити. Та російська сторона стверджує: розділити флот неможливо. Тут не останню скрипку грає, безумовно, адмірал Балтін.

Хоча адмірал мав би перший зрозуміти:поки не буде вирішене питання щодо статусу Чорноморського флоту, не буде спокою на кримській землі.

Республіка Крим.

У Центральній виборчій комісії по виборах Президента України

7 квітня голова Центральної виборчої комісії по виборах Президента України І.Г.Ємець вручив перше свідоцтво про реєстрацію політичної партії як такої, що виявила намір висунути кандидата для участі у виборах Президента України. Цей документ одержав представник Соціалістичної партії України.

Ще все доведеться доводити

За даними соціологічного опитування 1200 чоловік з різних регіонів України, проведеного 29 березня — 6 квітня центром «Демократичні ініціативи», тільки 10 відсотків опитаних заявили, що взагалі не підуть повторно голосувати, 8 відсотків не вирішили це остаточно, 33 відсотки — точно не знають, за кого будуть голосувати, 42 відсотки — знають точно, за кого голосувати.

Лише 28 відсотків респондентів відчули задоволення від передвиборних виступів кандидатів, 24 відсотки — були розчаровані, 22 відсотки — лишилися байдужі до закликів кандидатів, 26 відсотків — не знайомі з виступами кандидатів узагалі.

63 відсотки опитаних переконані, що їхня участь у виборах тією чи іншою мірою вплине на майбутнє України, 37 відсотків переконані, що вибори нічого не змінять.

Тільки 35 відсотків респондентів вважають, що кандидати, котрі в їхніх округах вийшли до другого туру, гідні обрання до ВР, а, отже, обраним ще доведеться, на думку опитувачів, доводити, що вони — люди в політиці невипадкові.

Володимир СКАЧКО.

Кандидат показує зуби

Простісінько під вікнами Запорізького технічного університету хтось почав виголошувати через мегафон виборчі заклики. Доценту кафедри зварювання І.Піньковському нічого не залишалось, як перервати заняття зі студентами і вийти до громадянина з мегафоном, попрохати, щоб не заважав навчальному процесові. Де там!

Хтось викликав міліцію. Не знайшли спільної мови з крикуном і сержанти.

— Порвав два кітелі, укусив працівника міліції за руку, погнув дверцята міліцейської автомашини, — уточнює начальник УВС Запоріжжя Валентин Карабань. — У райвідділ він почав підбурювати на бунт усіх затриманих: «Давайте вибивати двері...» Коли я приїхав до райвідділу й хотів з ним нормально поговорити — нічого не вийшло також...

Лише у РВВС з'ясувалося, що порушником громадського порядку став... кандидат у народні депутати України по Орджонікідзевському виборчому округу № 182 36- річний Євген Костенко. На жаль, документа, що засвідчував би це, кандидат біля університету не пред'явив. Тому прокуратура району не вбачає у діях правоохоронців порушення закону про вибори.

Зауважимо, що місцем агітації університет став тому, що там працює конкурент Євгена, у боротьбі за мандат народного депутата колишній секретар обкому партії Віктор Понеділко.

Володимир ДУПАК.

Запоріжжя.

Сергій ВУСАТИЙ

ЗАПАХЛО ВЕСНОЮ І ГРОЗОЮ

В той час, як Україна усі свої погляди спрямувала на виборчі дільниці, зосередившись на перебігу подій у політичному житті, статистика засвідчила, що душа економіки вже майже відлетіла. Навіть схильний до круглих гнучких оцінок Мінстат засвідчив, що падіння виробництва у ряді основних галузей народного господарства, порівняно з вельми недавнім минулим роком, становить від 42 до 46 відсотків.

Зрозумівши, що запропонований шлях цілеспрямованої фінансової підтримки підприємств не привів нікуди, бо залишки коштів під розрахунки за енергоносії були одразу передані на виплату заробітної плати, голова Нацбанку Віктор Ющенко вдався до нагальних консультацій за зачиненими дверима. Крім інших, в переговорах взяв участь колишній екс-віце-прем'єр Віктор Пинзеник. На думку незалежних експертів, структура монетарної маси в Україні деформована настільки, що незважаючи на наявність в обігу 37 відсотків готівки, промисловість і сільське господарство фактично позбавлені засобів для прожитку. Серед керівників підприємств і економістів, втім, не має одностайності з приводу того, чи достатньо в обігу платіжних засобів. Зрештою, з огляду на те, що в повітрі запахло весною (посівна) і грозою (попереджувальний страйк шахтарів) Національний банк, здається, знову піде на кредитну емісію.

Оскільки говорити про її розміри відтепер забороняє чинне законодавство (не таємницею лишилися надої молока хіба що на одну корову), скажу тільки, що в такому разі товарів не прибуде, а ціни зростатимуть швидше за урядові передбачення. До речі, це відбувається і зараз. Уряд передбачав, що середня розрахункова ціна тонни вугілля в першому кварталі становитиме 465 тисяч карбованців, а вона сягнула 530 тисяч...

Чим могли закінчитися консультації у стінах Нацбанку? Хтось, звичайно, міг запропонувати скористатися резервними фондами комерційних банків, щоб знову збалансувати на якийсь час монетарну масу. Абощо. Проте навряд чи Національний банк прислухається до пропозицій В. Пинзеника боротися не з наслідками, а причинами платіжної кризи. І тільки — шляхом обмеження грошової емісії з одночасною лібералізацією цін, що наблизило б облікову ставку Національного банку до рівня

Василь БАБУХ, «Голос України»

ОБЕРЕЖНО: ФАЛЬШИВІ ПАСПОРТИ

Нещодавно корпункт «Голосу України» в Чернівецькій області одержав з прес-центру обласного управління Служби безпеки тривожну інформацію: останнім часом у багатьох людей, що вирушають за кордон або повертаються із зарубіжних поїздок, масово вилучаються фальшиві паспорти. Як це не прикро, але користуються ними й громадяни нашої держави. Працівники СБ спільно з прикордонниками окремого контрольно-пропускного пункту «Буковина» проаналізували причини цього явища.

Як з'ясувалося, збутом підроблених документів займаються деякі нечисті на руку громадяни Грузії. Таких ділків можна зустріти на базарах або в інших людних місцях. Вони пропонують (звичайно, за іноземну валюту) свої підпільні послуги. Через кілька днів замовникові, за готівку, вручається новісінький паспорт громадянина Грузії. Крім того, ці ділки ще й організовують колективні виїзди своєї клієнтури за кордон, переважно до Туреччини, через Батумі. Затоварившись на стамбульських базарах, наші земляки вирушають додому вкороченим шляхом — через румуно-український кордон. Ось тут їм і доводиться робити вимушені зупинки, оскільки наші прикордонники без особливих труднощів виявляють підроблені документи. Процедура ця не з приємних: кілька днів доводиться встановлювати особу порушника, визначати йому покарання за скоєне.

Нерідко наші наївні дівчата (а з ними й багато мешканок країн СНД) потрапляють у халепу. Браві грузинські вусані, вручаючи дівчатам чи молодицям фальшиві документи, пропонують (теж небезкоштовно) організовані виїзди на роботу за кордон. Насправді ж вони везуть добровільних полонянок у підпільні будинки розпусти. Місяцями за безцінь обслуговують клієнтів обдурені блудниці.

З однією з них, що пройшла всі кола закордонних борделів, я мав нагоду зустрітися під час її затримки на КПП.

— Такої ганьби і наруги не бажаю нікому пережити. Навіть своїм ворогам, — сказала крізь сльози жінка. — Тому хочу застерегти усіх, хто вступає в контакт з аферистами, — не вірте їхньому жодному слову, не піддавайтеся облесливим обіцянкам.

Прикордонники та працівники обласного управління Служби безпеки попросили, щоб цей матеріал з'явився на шпальтах «Голосу України». І ось чому. Фальшивими паспортами користуються переважно жителі східних регіонів нашої держави. Тож хочеться попередити їх, щоб не робили цього необачного кроку.

Раніше підробкою документів займалися окремі жителі Молдови. Але після того, як українські прикордонники повідомили про це відповідні органи сусідньої держави, підпільному бізнесу було покладено край. Думається, що подібна інформація надійде з України і в Грузію. Заслін аферистам треба ставити спільно.

Чернівці.

Іван ЛУБКОВИЧ

ЗОЛОТОШУКАЧІВ ШУКАЙТЕ У ЛЬВОВІ

Геологічний факультет Львівського університету імені І. Франка розпочинає готувати фахівців з геології золота. Практичні навички золотошукацтва студенти набуватимуть, проходячи практику в експедиціях та у щойно створеному тут науково-дослідному інституті геології та мінералогії золота, кольорових металів і алмазів України.

У нас нема клондайків чи колорадо, але те саме Мужієвське родовище на Закарпатті досліджене і підготоване геологами до експлуатації, могло б на кілька десятиліть забезпечити Україну золотом. А є ж іще родовище Сауляк, розвідані промислові запаси золота на Кіровоградщині, Донбасі.

Львівські геологи встановили, що Український щит — геологічна структура, яка займає більш як половину території України, — надзвичайно перспективний золотоносний район. До того ж українське золото, з'ясовується, унікальне, бо, добуваючи його, можна одержати одночасно й багато кольорових металів, ряд цінних мінералів, які в нас теж не добувають. До того ж аналіз алмазоносності України теж подає надію на добрі результати. Родовищ алмазів поки що не виявлено, але на межі так званого Українського щита і Донбасу — у Приазов'ї — знайдено характерні для алмазів супутники, відкрито знамениті кімберлітові трубки, містилища дорогоцінних каменів.

Тож відкриття нової спеціалізації у Львові зовсім не екзотична забаганка, а об'єктивна потреба. Такою ж потребою є (про це говорилося на одній з нарад, організованих Держкомгеологією України) підготовка спеціалістів з технології переробления золотоносної руди у Криворізькому гірничорудному інституті.

І все ж українське золото в банківських сейфах, на золотих біржах з'явиться, схоже, не завтра. Завтра триватимуть словесні баталії про те, хто і як експлуатуватиме відкриті та розроблені родовища. Головних застережень два: брак капіталовкладень і побоювання завдати шкоди навколишньому середовищу. Власне, тільки одне, бо коштів у нас нема ні на що, проте останньої миті вони на потреби з'являються. А екологічні проблеми — річ справді серйозна. Мають рацію керівники Закарпаття, коли хочуть, щоб під час видобутку золота не занапастити край, його чудову природу.

Але декан геологічного факультету Львівського університету професор Орест Матковський впевнений, що причина «табу» закарпатських властей на видобуток золота — зовсім не з екологічних площин. Бо є кілька цілком екологічно безпечних технологій переробления золотоносної руди. Особливим скептикам було запропоновано проект, згідно з яким руду взагалі вивозитимуть і перероблятимуть на заводі у Жовтих Водах. А тим, хто вважає за дурницю перевозити породу з місця на місце, — збагачення руди під Мужієвом і останнє її переробления у Жовтих Водах.

Та всі три варіанти відкинули, і українське золото чекає кращих часів. Можна дискутувати, добре це чи погано, але вже сьогодні прокладені штольні обсипаються, стають непридатними, а це означає, що в ті, кращі, часи знову доведеться затрачати зусилля і кошти.

І все ж у Львові впевнені: дипломованим золотошукачам пізнавати простори Росії чи Узбекистану доведеться лише під час практики (зарубіжні геологічні експедиції, до речі, із задоволенням запрошують до себе львівських студентів, оплачуючи їм проїзд і харчування). А робота для них знайдеться в Україні. Безалаберність і безгосподарність нашої економіки не може тривати вічно. І ось коли ми прийдемо до раціонального господарювання, львівські геологи підніматимуть те золото, яке лежить під ногами. Так само, як і алмази та кольорові метали.

НОВІ ЧАСИ — НОВІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

«Електрозбереження» — так називається спеціалізація, яку вперше в Україні відкрито у Харківському політехнічному університеті на базі кафедри електричних станцій. Кафедра готуватиме кадри для служб енергонагляду.

Щоб почати готувати таких спеціалістів, нам потрібна була енергетична криза. Що ж потрібно для того, щоб у нас почали готувати спеціалістів з раціонального використання енергоресурсів?

Інформагентство «ІНТЕЛЕКТ»

Леся ДУБОВА

Невже економіку розвалили пенсіонери?

Що таке соціальна рівність і соціальний захист? Яка між ними різниця і що, власне, виникло раніше: курка чи яйце? Один знайомий антибільшовик наполягає, що ідею про соціальний захист вигадали в 17 році, щоб компенсувати нею відсутність громадянських прав. Але сама служба захисту чи забезпечення (кому як подобається) популярність здобула саме останнім часом, коли більшовики були змушені відійти від влади. Тетяна ЗІНЧЕНКО, завідувачка відділом соціального забезпечення при Старокиївській держадміністрації, яка працює в цій установі 15-ий рік, вважає, що причина криється і в суцільних злиднях, і в ігноруванні деякими організаціями законів.

— Прохачами до нас приходять і молоді матері, яких звільнили, доки вони були у декретних відпустках, і пенсіонери, які автоматично зараховуються до списків соцзабезу. Останнім часом контингент помолодшав. Чорнобильці 1—2 категорій мають право на пенсію у 50 років. Збільшилась кількість інвалідів — люди стали частіше хворіти. Чимало — скорочених або таких, що ніколи не працювали, але, втративши годувальника, залишилися самотніми. Від них також не відмахнешся. Певною мірою, це несправедливо, коли люди з різними стажами і зарплатами отримують однакові пенсії. Але ми керуємося законом про пенсійне забезпечення від 1 січня 1992 року. І скажу відверто, якщо вже людина звертається до соцзабезу, значить допомога їй потрібна.

— Тетяно Федорівно, у листопаді минулого року середня пенсія для непрацюючого пенсіонера була більша за середню заробітну плату. Сьогодні ситуація не дуже змінилася. Чому соцзабез не бере під свою опіку працюючих, але малозабезпечених?

— Як на мене, людина працездатного віку сама формує бюджет сім'ї. Коли вона має бажання, то може працювати й на трьох роботах. Що не під силу людям похилого віку, які свого часу вже віддали і сили, і здоров'я на державу.

Щодо самих пенсій: максимальна — 404 тисячі. Але є ще й пенсія — 120 тисяч, на яку не проживеш навіть на хлібі і воді. Старокиївський район дуже «старий». На неповних 50 тисяч його мешканців припадає 15 тисяч пенсіонерів. З них півтори тисячі — самотні і з малими пенсіями. 350 чоловік — потребують щоденної допомоги. За неї у нас відповідає відділ соціальної допомоги самотнім і старим. Люди живуть у комуналках, але переїжджати, як правило, не хочуть. Тим паче, це так дорого. Днями довелося перевезти на нову квартиру інваліда. Там усього й меблів: шафа, ліжко, стіл. А тільки за пальне заплатили 2 мільйони.

Виконуємо й сумну роботу: установа за свої кошти (близько 2,5 мільйона за один скромний похорон) ховає самотніх-померлих.

— З яких фондів? Старокиївський район — центральний. У ньому практично немає великих і багатих підприємств.

— Ми завдячуємо нашій адміністрації, і в першу чергу, її главі Борису Павловичу Андресюку. У районі багато комерційних структур, і він зумів домовитися, що кожне з них здійснює певні милосердні акції щодо знедолених або робить певні відрахування до районного бюджету. Так, кооперативне кафе «Максим» вже 3-й рік щодня годує 70 чоловік безплатно. Є подібна їдальня і на Володимирській.

Але ми більше зацікавлені в грошах. Згідно з останнім законом про статус ветерана війни, частина пенсіонерів має право на пільги, фінансувати які зобов'язані держадміністрації.

— На вашу думку, це справедливо?

— Це проблематично. Не кожному району пощастило так, як нашому. Різні умови, різні голови. І якщо знову повернутися до питання про соціальний захист, то сьогоднішню економіку розвалили не пенсіонери. Свого часу вони чесно працювали кожен на своєму місці. І хто з молодих знає, яка старість на нього чекає?

— Очевидно, що більшості не хотілося б на схилі віку шукати допомоги у чужих людей.

Фото Михайла ЛЕВІТА.

Хочеш їздити — повзай?

Як сказав один розумний чоловік: «Автомобіль — це не розкіш, а засіб пересування». З початком весняних теплих днів його треба готувати «до бою». Хоча б ось так, як цей власник «Запорожця» на знімку.

Оскільки найширший спектр послуг, який пропонується вітчизняними станціями технічного обслуговування, середньостатистичному автолюбителеві просто не по кишені. Та й зустрічають на СТО з повагою солідних клієнтів на іномарках, які розплачуються «баксами».

Тетяна МЕЩАНСЬКА.
Фото Бориса ДВОРНОГО.

На живій воді

У селищі Білокуракине на Луганщині здано до ладу водолікарню з кабінетами, де встановлено найновіше медичне обладнання. Та найголовнішими ліками тут є вода з місцевого цілющого джерела, яке відкрили 60 років тому. Лазерний душ, сауна, басейн, ванни — справжнє царство води і здоров'я.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганськ.

По ліс до Росії

Рада орендарів металургійного комбінату «Азовсталь» вирішила створити акціонерне товариство закритого типу «Керс», яке заготовлятиме ліс у Росії. Стати акціонерами «Керса» виявили бажання Укрбуд, Укрзалізниця, Стахановський вагонобудівний завод — всього 20 великих підприємств і державних структур України.

«Керс» зможе постачати з Александрівського району Тюмені в Україну від 500 до 800 тисяч кубометрів деревини щорічно.

«Інтелект».

Валентина ПОЛІЩУК, *журналіст*

Ринок — це вам не базар

Донедавній дефіцит товарів, особливо ж масового попиту, здається, перетворюється в іншу проблему. Останнім часом у засобах масової інформації зросла кількість повідомлень про затоварювання різноманітної продукції — від продуктів харчування до важких земельних машин. І, здається, ще далеко не всі збагнули небезпеку такого «перевиробництва», оскільки ніхто до пуття не може пояснити, що воно означає: купівельну неспроможність населення, низький попит чи брак реклами?

— І перше, й друге, і третє, — пояснює таку ситуацію генеральний директор Українського виробничого об'єднання обчислювальної техніки та інформатики, директор щойно створеного міжгалузевого центру маркетингу Міністерства машинобудування, військово- промислового комплексу і конверсії Федір Слиньков. — Раніше, коли діяли централізовані системи держплану і держпостачу, кожне підприємство випускало необхідну кількість певної продукції, одержати дані про яку не було жодної проблеми. Не обговорюватимемо нині — потрібно чи ні — була та система. Проте, поламавши її і не створивши чогось навзамін, з'ясувалося, що, приміром, у нашій галузі, де функціонує майже дві тисячі підприємств, які виготовляють авіаційну техніку, судна, верстати, різноманітні машини, сотні найменувань товарів масового попиту, важко розібратися — хто і скільки випускає, а найголовніше, кому воно потрібне і чи потрібне загалом. Буває, що розташовані поруч підприємства виготовляють абсолютно однакову продукцію, навіть не підозрюючи про те, що таку ж робить і сусід. Та якби ж хоч високої якості... Саме тому і з'явився наш міжгалузевий центр маркетингу.

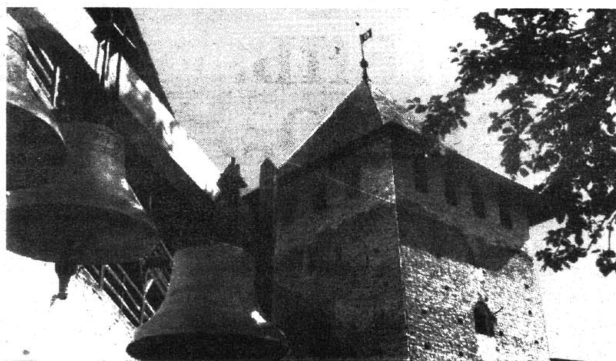
Як розповів Федір Прокопович, центр має на меті не диктувати колективам, що їм виготовляти, а що — ні, а лише надавати необхідну інформацію про ту продукцію, яка виробляється на підприємствах галузі. Вже нині створюється довідково-інформаційний банк даних про їхні вироби. Планується також підготовка спеціальних каталогів цієї продукції, довідників, рекламних буклетів.

Працівники центру вивчатимуть товарний ринок України та зарубіжний, особливо ж колишніх партнерів країн СНД. Словом, мова йде про глибокі маркетингові дослідження, підготовку рекомендацій, що дозволить поліпшити якість, підвищити конкурентоспроможність продукції галузі.

А поки що центр маркетингу готує постійно діючу виставку-продаж продукції підприємств Мінмашпрому. Участь у ній зможуть взяти всі бажаючі, яким центр надаватиме допомогу в реалізації товарів і українським, і зарубіжним покупцям. До речі, на базі цієї виставки проводитимуться семінари, конференції, аукціони і ярмарки.

Крім того, центр маркетингу сприятиме налагодженню контактів із зарубіжними партнерами з тим, щоб українські виробники виготовляли на зовнішній ринок продукцію, на яку там чекають.

— На щастя, наші господарники вже переконалися, що ринок — не така вже й некерована стихія, як це декому здавалося, — додає директор центру маркетингу Федір Слиньков. — Тут усе підпорядковано одному, найголовнішому закону — доцільності, потрібності споживачеві товару, який на ньому з'являється. От наш центр і сприятиме появі на ньому саме тих виробів, які мають попит.

Богдан БЕРЕКЕТА, **«Голос України»**

КРИЛА НАРОДНОГО МУЗЕЮ

Першим експонатом народного музею історії сільського господарства Волині, який розкинувся в мальовничому куточку селища Рокині Луцького району, є вітряний млин, перевезений із села Четвертня Маневицького району і повністю відреставрований. Вітряку — 90 років. Його висота — 13,4 метра, розмах крил — 19 метрів, продуктивність помолу — 2 центнери збіжжя за годину. Поруч розміщений ще один унікальний експонат — курна хата, що була споруджена в селі Комарово Старовижівського району у 1875 році. Про це говорить викарбувана дата з хрестом на внутрішній стіні. У хаті зберігся димовивідний пристрій «посвіт», який закріплений під отвором стелі над лучиною. Дим від печі виходив прямо в хату, через що закіптюжені стіни нічим не прикрашалися. В найближчий час в експозицію музею буде представлено церкву з дзвіницею, яку відроджено за старими кресленнями і фотографіями. Це — Михайлівська церква 1729 року. Вже вибрано і освячено місце будівництва храму. Директор цього музею Олександр Середюк планує тут найближчим часом поставити старовинну кузню, корчму, в якій можна буде покуштувати традиційні страви волинської кухні, придбати місцеві сувеніри.

На знімку: куточок Луцького замку.

Фото Олексія КУЛІША.

Волинська область.

Поїдемо!

У Харкові відкрито Північно-східний науковий центр транспортної академії України. Він об'єднав науково-дослідні, проектно-конструкторські організації і вузи Харківської, Сумської, Полтавської областей, які працюють над проблемами залізничного, автомобільного, водного, повітряного транспорту, а також транспортного будівництва. У такий спосіб сконцентровано розробки ряду загальнодержавних і регіональних програм, зокрема в галузі автомобілебудування, освоєння екологічно чистих технологій, безпеки руху.

«Інтелект».

Ганна РОМАНЦОВА, **«Голос України»**

ПЕРШОКВІТНЕВА ОДЕСея

«Який це вітер вас сюди заніс, та ще й у квітні?» — ніяк не міг збагнути мій попутник-одесит. І справді: на термометрі — ледь-ледь 15—10, бульвар Французький не «в цвету», курс долара — 41000, вітер — зустрічний, тролейбус — напхом... І рідкий тут турист бреде по Дерибасівській у пошуках місцевої екзотики. Ще не сезон. Безлюдний пляж — лиш кілька закутаних старечих постатей. У місті — чисто, підметено, вибілено, впорядковано. Коли дивитись тільки на бруківку.

Щоб познайомитися з містом ближче, можна прийняти пропозицію гугнявого представника екскурсбюро — за помірковану платню. Або блукати самому поміж меморіальних дошок, вичитуючи прізвища і дати. Такого- то року тут походжав Джузеппе Гарібальді... На вулиці Пушкінській жив Пушкін, на Гоголя — Гоголь... А можна й так. Обрати собі в гіди закоханого в місто одесита, і побрести за ним в стару Одесу, в провулок Треугольний, до Утьосова.

Тепер у квартирі Леоніда Йосиповича шість кімнатно- комунальних пожильців. І такого об'єкту, як музей- квартира Утьосова, на туристичній схемі міста не існує. Численні матеріали й особисті речі зберігаються у домівках його організаторів. Один з них — Олександр Галис, стверджує, що місту, яке готується до грандіозних свят (50-річчя з дня визволення і 200-річчя свого народження), не до того. Та й розселити 6 квартир — не жарт за нашої бідності. Може статися, що святкування 100-річчя видатного музиканта обмежиться самодіяльними вечорами з історії радянської естради, що проводить у Будинку вчених сам Галис. А це десятиріччя щедре на одеські ювілеї...

На місцевому телебаченні Олександр веде «Одеський календар», де збирає відомі імена, так чи інакше пов'язані з Одесою. Ну-у-у, скажу я вам! Почитавши його нотатки, мимоволі починаєш відтворювати власне генеалогічне дерево, і розуміти, що коли Одеса тобі і не мама, то вже в усякому разі — не мачуха... Історія радянської естради починалась з одесита Утьосова, дружини одесита — Шульженко, сина одеситки — Бернеса. Багато класиків російської літератури все життя говорили з жахливим одеським акцентом. Тут народилися Ахматова й Чуковський, і мало не народився — Пастернак. Та що там казати! Навіть Богдан Титомир — уродженець Одеси, а Серьога Лемох має тут п'ятьох братів...

Світ тісний, і всі шляхи ведуть врешті-решт в Одесу... Бо, як каже почесний її громадянин — Михайло Жванецький, «ми у пастці під назвою Земна куля», а «В Одесу не можливо не повернутися». Саме таку назву мала виставка у літмузеї, присвячена Жванецькому, котру відкрив Сам. Метр прилетів на батьківщину із Москви, аби відзначити 60-річний ювілей у колі друзів. Та і яке там 1 квітня без Жванецького! Це не кніксен, а свята одеська правда. Казна — порожня, на носі — великі свята. З місцевими гумористами не сутужно, а от закордонним знаменитостям — тим тільки гроші подавай! За гроші, як відомо, кожен зуміє. Але ніхто не зуміє так, як Жванецький...

На прес-конференції Метр, як завжди, жартував, рекламував власноніж виготовлене вино «Михайло Михайлович» Сімферопольської фірми «Діонісій», а також однойменну м'яку горілку для жінок. Метр може це собі дозволити. Про творчі плани розповів: «... Я записую одеські голоси. Це називається «Одеські дачі». Я відтворюю світ, який пишу по пам'яті, цей «совершенно очаровательный мир». Закінчую книгу старими телефонами і телефонними номерами тих, хто вже давно поїхав. Скоріш за все це називатиметься «Аркадія».

... Дача — моя єдина радість, я рвуся туди — почути голоси і запахи. Я ж по самому запаху розпізнаю, що смажиться на сусідчиній плиті. І гукаю:

— Лідіє Семенівно, додайте солі — зіпсується ж!

Коли «Одеські дачі» я майже закінчив, з'ясувалося, що ці люди (майже всі) вже поїхали. Ось що найжахливіше... Так і закінчується: «Вони всі поїхали».

(Закінчення на 10-й стор.)

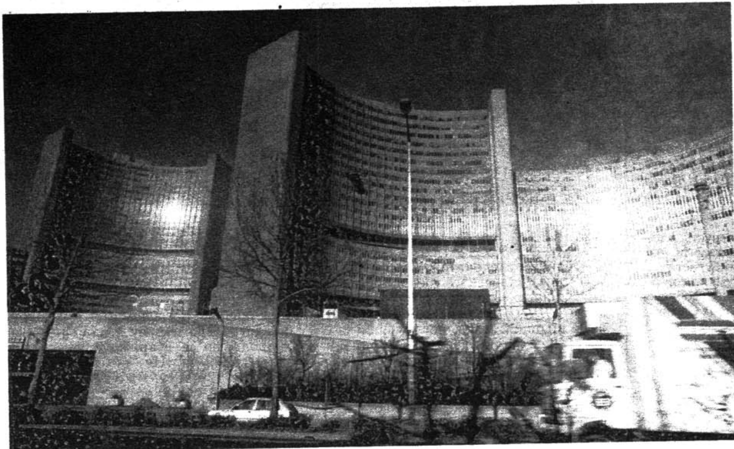
Фото Юрія ШКОДИ.

Ярослав СЕРГІЄНКО

ВІДЕНЬ. ЮНІДО...

Пропозицію професора Сумарокова відвідати у Відні штаб-квартиру організації ООН з промислового розвитку (ЮНІДО) зустрів, відверто кажучи, без особливого натхнення. По-перше, Україна, як мені відомо, не має спільних програм з цією міжнародною організацією, по-друге, робота навіть міжнародних урядовців здається такою рутинною і нудною, що марнувати час на знайомство з нею видалося за розкіш. Тим паче у красені Відні, залитому сонцем і спокоєм.

Повернення з відрядження

Та Леонід Сумароков, який до того, як перейти в компанію «Нордекс» тривалий час працював у ЮНІДО, зумів заінтригувати її діяльністю.

... Штаб-квартира ЮНІДО розташована в чудовій сучасній споруді міжнародного центру, де її сусідами є ще кілька організацій, що працюють під егідою ООН. Наприклад, ЮНІСЕФ, МАГАТЕ.

Роль гіда взяв на себе Володимир Підшибякін, який вже багато років працює в ЮНІДО. Саме він провів нас до головної зали, де проходять засідання Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку. Попросив, щоб співробітники відеотеки ознайомили з тими програмами, які ЮНІДО здійснює з країнами, що розвиваються. Це — будівництво шляхів, спорудження мостів, реконструкція застарілих щодо технічного оснащення підприємств. Чиїм коштом здійснюються ці програми? Із внесків країн, що їх називають донорами. Раніше й СРСР був донором, а тепер Росія і решта незалежних країн, що складали колись Союз, самі потребують донорських вливань для піднесення на сучасний рівень тієї чи іншої галузі виробництва.

Пан Кроучек, який представляє департамент металургійної промисловості, повідомив нам, що ЮНІДО збирається провести в Україні міжнародний семінар з проблем допомоги металургійним заводам Запорізької, Дніпропетровської і Донецької областей. На нього запросять світил металургії з багатьох країн Європи, котрі визначать рівень, на якому перебуває наша металургійна галузь, розроблять відповідні рекомендації, а ЮНІДО шукатиме можливості фінансування програми, технічного переобладнання галузі.

— Ми дуже зацікавлені в розвитку відносин з Україною, — сказав Роберт Кокс, який відповідає за зв'язки ЮНІДО з пресою. — Сподіваюся, що настане той час, коли в Києві розпочне роботу представництво нашої організації.

А поки, нехай опосередковано, ЮНІДО розглядатиме проект програми компанії «Нордекс» із забезпечення України російською нафтою. Незалежні експерти міжнародної організації оцінять усі технічні й комерційні сторони угоди, укладеної «Нордексом» з Україною та Росією. І надалі вона здійснюватиметься під егідою ЮНІДО, що зніме небажані розмови про те, що хтось когось обдурив чи хтось на комусь нажився.

Можливо, семінар, експертна оцінка постачання нафти в Україну «Нордексом» стануть першими ластівками діяльності ЮНІДО в нашій країні. Сподіватимемося, що й представники України працюватимуть у віденській штаб-квартирі міжнародної організації, де представлені всі країни світу.

На знімках: пан Подшибякін може розповісти про діяльність ЮНІДО все; погляд з вулиці на комплекс споруд міжнародних організацій та погляд з вікна одного з кабінетів ЮНІДО на Відень і Дунай.

Фото Олександра КРЕМКА.

Передовий досвід

Премія за порядність

Своєрідний конкурс організувала литовська газета «Республіка». Вона оголосила премію тій колишній чи нинішній особі, яка перебуває при владі, котра добросовісно працювала на благо країни, при цьому не крала, не брала хабарів, не поліпшувала своє матеріальне становище і не користувалася службовим становищем.

Спершу це була премія в тисячу доларів. Першою рукавичку, кинуту «Республікою», підняла «бурштинова леді» К.Прунскене, колишній прем'єр-міністр країни. Та тут-таки була спіймана газетою на тому, що, перебуваючи на посаді прем'єр-міністра, купила «Волгу». Проте за виявлену мужність і прагнення довести, що далеко не всі, хто стоїть при владі, — хабарники й користолюбці, К.Прунскене одержала в подарунок від газети букет квітів. Наступні претенденти на премію — міністри, колишні прем'єри — також зазнали фіаско. А премія на сьогодні виросла до 25 тисяч доларів.

Лідер опозиції В.Ландсбергіс розцінив цю витівку як глузування, що все одно газетярі щось та відкопають, а премію нікому не віддадуть. К.Прунскене заявила, що таку премію слід було б присудити журналістам «Республіки», які викривають корупцію влаотей та інші зловживання.

Звісно ж, до цієї журналістської витівки можна поставитися по-різному. Та коли замислитися, то стає дуже сумно, що державою, в якій ти живеш, правлять ті, в чиїй порядності й сумлінності доводиться сумніватися. І складно знайти представника влади, котрий міг би бути гідним зразком «слуги народу».

Она ВІЛЬЧЮТЕ.

Вільнюс.

Отакої!

Не таке вже й погане життя собаче

Хороший подарунок зробили у рік собаки чотириногим друзям людини бішкекська державна адміністрація та ветеринарний центр. Борючись з торгівлею продуктами сумнівної якості, вони заборонили реалізацію пиріжків та шашликів без відповідного документального дозволу. А вилучені у продавців-порушників продукти відправлятимуть до собакоприймовників.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

Майже інтимне

Дещо з приватного життя політика

Німецькі засоби масової інформації виявляли неабиякий інтерес до постаті лідера російських лібералів Володимира Жириновського одразу після його появи на політичному небосхилі. Саме журналісти Німеччини перші почали проводити історичні алюзії, порівнювати виступи Володимира Вольфовича, його ексцентричну поведінку, мітинги членів ЛДПР із сторінками німецької історії півстолітньої давності. Пригадується, як телебачення ФРН відстежувало хід виборів до Думи Російської Федерації, як майже у щоденних спеціальних інформаційних передачах диктори стурбовано повідомляли про успіх ЛДПР, цитуючи уривки з переможних виступів В.Жириновського, де той згадує Німеччину.

І сьогодні німецькі інформаційні джерела найрізноманітнішого спрямування не полишають персону лідерів російських лібералів. Прискіпливе око й тонкий слух німецьких журналістів скрізь і всюди слідкують за Володимиром Вольфовичем. Відлуння такої «уваги» котиться пресою інших країн. Так, нещодавно, мабуть, усі газети СНД з посиланням на німецьку «Більд» розповідали одна перед одною про мандри В.Жириновського у Відні. А впливовий журнал «Шпігель» в одному із номерів розповів про поїздку глави ЛДПР до Сербії. Часопис вміщує не лише інформацію про офіційні зустрічі головного ліберала Росії із сербськими лідерами, карту Європи такою, якою її хотів би бачити Володимир Вольфович, а й, як це полюбляють на Заході, дещо із приватного життя політика. Це невеличкий епізод, який підтверджує, що Жириновський полюбляє російську лазню (на знімку). У такий спосіб німецькі журналісти нагадують, що й приватне життя політика — об'єкт інтересів людей, далеких від неї.

Сім років ув'язнення. Такий вирок винесли болгарські судді колишньому лідерові комуністів Болгарії Тодору Живкову, який розміняв дев'ятий десяток літ. Світова преса жваво смакувала цією подією справді вартою сенсації. Раніше, на пленумі ЦК компартії країни, його було виключено з рядів організації, яку він очолював майже півстоліття. Але цей ще досить енергійний на свої роки чоловік якось дуже спокійно зустрів неприємні звістки. Декотрі коментували це як те, що Живков зрозумів настрій часу і потреби нових реалій, декотрі — як затаєну незгоду і осуд нинішньої епохи. Проте минали тижні, місяці, галас довкола процесу «дяда» (як кажуть болгари) спадав, а Тодор Живков і його сім'я, а це внучка Євгенія з чоловіком і правнучка Людмила перебували «у сховку» — на віллі по вулиці Секвойї в софійській курортній місцині Бояна, що в передгір'ї гори Вітоша. Вони рідко приймали гостей, а діалог з довкіллям звузили до листування з судовими органами. Колишній лідер болгарських комуністів апелював до суддів і перебував під домашнім арештом...

На відтинку часу

Тарас ПЕТРІВ, «Голос України»

ХТО ХОВАЄТЬСЯ В ТІНІ ВІЛЛИ ПО ВУЛИЦІ СЕКВОЙЇ?

КОЛИ ми увійшли до його помешкання, Живков дивився останні новини по телебаченню і щось сам собі коментував. Здавалося, що він у той час з кимось радився, приймав рішення і думав, як бути далі. Але від звичного заняття його відривав наш прихід і, зокрема, поява улюбленої правнучки Людмили.

У короткій розмові з нами був відвертий, бо, зрозуміло, йому було цікаво поспілкуватися з рідкими гостями. Дізнавшись, що приїхали журналісти з України, він сказав, що дуже любить наш край, бо там живуть і працюють трудолюбиві люди. Зауважив також, що дуже йому подобаються українські пісні й природа України. Він згадував якісь окремі події, людей і щось таке, про що ми й не знали. Він згадував свою епоху. Почувши про наше бажання поділитися своїми враженнями про тодішніх керівників України і зв'язки, які він мав з ними, Живков якось дивно посміхнувся і сказав, що нині багато працював і хотів би трохи перепочити. Але ця посмішка й була відповіддю на наше прохання.

Поки «дядо» відпочивав, ми спілкулися з його внучкою Євгенією, яка нині піклується про Живкова й веде усі його справи.

— Які у вас взаємини з дідом? Чи є проблема поколінь?

— Проблем немає. Живемо в мирі, і дід не завдає мені жодних клопотів. Він має чудову пам'ять, багато читає, дивиться телебачення, стежить за політичним життям в країні і світі, але не дає жодних рекомендацій.

— Та чи не важко бути вам внучкою колишнього лідера компартії, адже часи змінилися...

— Бути внучкою Тодора Живкова завше важко. Але після змін, які відбулися, стало легше. Раніше я була обмежена офіційними рамками. А нині можу спокійно пересуватися і робити те, що хотіла б. Уявіть собі, коли людина живе під постійним наглядом, з охороною. Тоді мої бажання були великою мірою обмежені. Нині я маю можливість активно займатися бізнесом і наукою. Я закінчила історичний факультет Софійського університету, за короткий час написала дисертацію з палеонтології і чекаю рецензій від зарубіжних учених...

— Болгарське суспільство нині ділиться на багатих і бідних. До якого класу ви віднесли б ваше сімейство?

— Хоч би що я вам сказала, все одно не повірите. Всі думають, що ми перебуваємо на найвищому щаблі. Проте завдяки праці, власним амбіціям я маю намір підтримувати високий життєвий рівень нашої родини.

— Як ви можете пояснити те, що вашого діда деколи навідують колишні дисиденти і опозиціонери, а екс-комуністи цураються вас...

— Це вже справа честі окремих осіб. Проте хочу зазначити, що суд над дідом — це політичний процес, бо не можна судити людину, главу держави, коли він працював у межах Конституції країни. Суд брав до уваги те, що він розподіляв якісь машини і квартири підлеглим. Та навіть під цими документами нема дідового підпису.

— У Болгарії кажуть, що коли людина дожила до того, що має правнучку, то Бог прощає їй усі гріхи...

— Дідусь дуже любить свою правнучку Людмилу, якій минуло три роки, і ніколи не відмовляє у її забаганках.

— Чи святкуєте ви родинні та релігійні свята у колі друзів чи знайомих?

— Так, коло моїх друзів, зокрема, не зменшилося після того, як діда усунули від влади. На свята ми збираємося за великим столом. З цілої Болгарії люди надсилають Живкову привітання, наприклад, до Нового року.

— Кажуть, що Тодор Живков за старих часів полюбляв ходити в народ: співав, танцював разом з людьми...

— Це правда. Хоч як дивно, щороку 7 вересня у день народження Живков отримує дуже багато привітань. У своїх листах люди згадують його як доброго й веселого чоловіка, бажають здоров'я. Нині нашій сім'ї дуже важко, бо порушено дев'ятнадцять судових справ. Проте згідно з законом ми апелюємо до правосуддя, і вже вдалося дещо владнати. Держава вже не має претензій до будинку, в якому живемо.

— Чому ви вирішили заснувати власний бізнес?

— Якось треба було жити. Тому я заснувала фірму «Жені», де працюють кілька жінок, які в'яжуть з мохеру та бавовни светри. Я сама їх моделюю, бо змалку любила в'язати. Мої вироби мають добрий попит в Італії. Нещодавно підписала контракт на поставку 500 виробів до Японії. У Софії вже відкрила власний магазин.

— Чи не думаєте вийти зі своїми виробами на український ринок?

— Я б з охотою торгувала в Україні. Але це справа майбутнього. Маю намір колись приїхати до вашого прекрасного краю.

Після бесіди з Тодором Живковим і його внучкою Женею, яка тривала ще довго і стосувалася як високої політики, так і справ буденних, спілкувалися з його правнучкою, яка сказала, що дуже любить дідуся, бо він веселий і завжди вчить її чогось нового. Подумалося: ось де минуле й майбутнє, яке нікому ще не вдалося звузити до рамок поділу на чорне й біле...

А родина Живкових й далі воює за своє місце за нової доби.

На читателите на „Голос Украина" с най-добри чувства и пожелания за по-добро бъдеще

[signature]

22-09-93 г.

Не жарти

ХОЧЕТЕ— СПРОБУЙТЕ

Перше квітня вже минуло, тож ітиметься не про жарт. Перед тими, хто заздрісно зітхає перед екраном телевізора, слухаючи велемовні запрошення за шалені гроші провести кілька днів за кордоном, відкривається чудова перспектива: по-перше, не десь у Таїланді (національна кухня і відвідання ферми з вирощування крокодилів) або Арабських Еміратах («вигідні шоптури»), а в «самих» Сполучених Штатах; по-друге, не за гроші, а «за так»; по-третє — назавжди і на законних засадах. Не вірите? Тоді прочитайте листа, якого редакція одержала з Посольства США в Україні.

Опубліковано остаточні правила першого року програми PB-1, знаної як «Лотерея різноманітних емігрантських віз». Вхідну пошту для реєстрації учасників PB-1 прийматимуть з 1 до 30 червня 1994 року. Це дасть достатньо часу для тих, хто підходить для участі в програмі як у Сполучених Штатах, так і в інших країнах, надіслати поштою свою заяву.

Згідно з розподілом 203 (В) закону про імміграцію від 1990 року може бути виділено 55 000 віз на постійне місце проживання, що їх в 1995 фінансовому році надаватимуть жителям країн, які мають низький показник рівня імміграції до Сполучених Штатів.

Візи буде розподілено серед шести географічних регіонів. Є ліміт — 3 850 віз для громадян кожної з іноземних країн.

Окрім того, що подавачі заяв мають бути народжені у країні, з якої подають заяву, вони повинні мати щонайменше середню освіту або освіту, яку можна прирівняти до неї, або мати за останні п'ять років дворічний досвід роботи на посаді, що вимагає якнайменше дворічного навчання або досвіду.

Спеціальної форми заяви немає. Заява має бути видрукована або чітко написана друкованими літерами на звичайному аркуші паперу, де слід зазначити: повне ім'я подавача, дату і місце народження як подавача заяви, так і дружини, або, якщо є, маленьких дітей, які також хочуть іммігрувати, поштову адресу подавача, назву рідної країни подавача, якщо вона відрізняється від країни народження. Цю інформацію слід поштою надіслати за вказаною нижче адресою. Подавачі мають вжити правильний код, закріплений за їхнім рідним районом. Заяви слід надсилати у звичайному конверті або бізнесовому конверті з назвою рідної країни подавача, повного імені і поштовою адресою, які буде надруковано або написано друкованими літерами латинського алфавіту у верхньому лівому кутку конверта.

У період реєстрації розглядатимуть лише одну заяву від кожного подавача. Посилання дублікатів або інших заяв призведе до виключення подавача з процесу реєстрації для участі в програмі. Заяви, надіслані раніше або пізніше зазначених дат реєстрації чи надіслані на інші адреси, не розглядатимуть. Усю пошту, отриману в період реєстрації, буде індивідуально пронумеровано, і заяви вибиратиме довільно комп'ютером, незалежно від часу одержання під час зазначеного періоду.

Лише з обраним подавачем буде встановлено поштовий зв'язок і надіслано інструкції щодо процедури подання на іммігрантську візу. Відібрані особи мають діяти для одержання іммігранської візи дуже швидко. Як тільки видадуть 55 000 віз, програму на 1995 фінансовий рік буде завершено. Для надання додаткової інформації запроваджено постійно діючу телефонну лінію. Номер 24-годинної лінії (202) 663-1600. Інформацію у друкованому вигляді надаватимуть посольства й консульства США.

Заяви слід надсилати за такою адресою:
EUROPE
DV-1 PROGRAM
NATIONAL VISA CENTER
PORTSMOUTH, N.H. 00212, USA

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

КРАЩЕ БУ́ТИ БАГАТИМ І ДОРОГИМ...

Такої кількості чуток, які циркулюють у діловому світі з приводу діяльності створеної рік тому Міжнародної акціонерної торгово-фінансової групи «Україна», мабуть, не поширювалося про жодну з подібних інституцій. Хоч до певної міри їх появу можна пояснити тим фактом, що фірма торгує товаром, який є однією з основних статей доходу держави.

Кореспондент «Голосу України» вирішила одержати інформацію, як кажуть, із перших рук. Набравши номер телефону першого заступника голови правління Олександра Івановича Нездолі, почула від нього:

— Ви трохи не за адресою звернулися, бо я вже призначений заступником міністра промисловості. Проте з задоволенням познайомлю вас із новим керівником, заступником голови правління, генеральним директором акціонерної групи В'ячеславом Жигуном.

На мій жаль, що не вдається поговорити з людиною, яка стояла біля витоків створення фірми, Олександр Іванович навдивовиж охоче і люб'язно погодився на бесіду втрьох.

Отож, пропоную читачам інтерв'ю, яке я записала з колишнім і нинішнім керівниками АГ «Україна» Олександром НЕЗДОЛЕЮ та В'ячеславом ЖИГУНОМ.

Кор.: Скажіть, будь ласка, яка форма власності в акціонерної групи?

В.Ж.: Акціонерна група «Україна» створена на базі державних підприємств із залученням іноземного капіталу.

О.Н.: Бачите, наша фірма створювалася у грудні 92-го року, коли в Україні спостерігався стрімкий спад виробництва, в тому числі в зовнішньоекономічній галузі. Уряд намагався прийняти такі рішення, які зупинили б цей спад. Тоді багатьом підприємствам було надано право реалізувати свою продукцію на зовнішньому ринку. Через відсутність цінової інформації, маркетингу, наявність не тільки чесних, а й нечистих на руку партнерів, було продано багато товарів, а до валютної казни держави надійшла лише якась дещиця.

Так, зрозуміло, довго тривати не могло. В цих умовах керівники п'яти заводів, за згодою трудових колективів, за підтримки Кабінету міністрів заснували АГ «Україна». Це підприємства, які виробляють мінеральні добрива: Горлівський концерн «Стирол», Сєвєродонецький, Черкаський, Дніпродзержинський виробничі об'єднання «Азот», Одеський припортовий і Донецький металургійний заводи, комбінати «Криворіжсталь» та «Запоріжсталь». Їм, як засновникам, належать 65 відсотків у статутному фонді. Акціонерна група повинна була, з одного боку, оперувати коштами для підтримання стабільної ситуації і на підприємствах, і в галузі. З другого — реалізувати держконтракти і держзамовлення. Тобто, валюта, отримана за виконання держконтрактів, повністю надходить до державного валютного фонду, а на кошти, що надійшли від виконання держзамовлення, закуповувалися сировина і обладнання. І не лише для акціонерів, а й для підприємств хімічної та інших галузей промисловості.

В.Ж. Створення АГ «Україна» в тій економічній ситуації не було результатом бажання однієї людини або групи людей. Олександр Іванович уже назвав головні причини, що спонукали уряд і керівників підприємств зробити такий крок. Мені хотілося б загострити увагу на тому, про що сьогодні мало хто згадує: одним із головних завдань АГ «Україна» була підтримка тяжкохворої й ослабленої хімічної галузі. Галузі, чия продукція мала стабільний попит на зарубіжному ринку. І ні в якому разі не можна було допустити знесилення галузі через різке подорожчання енергоносіїв. Саме завдяки спрямуванню коштів від проведених АГ експортних операцій на закупку сировини, обладнання, тари для хімічної промисловості вдалося стримати подальше ослаблення сильних підприємств і врятувати від краху слабкі хімічні заводи.

Кор.: Фактично АГ «Україна» стала могутнім монополістом...

В.Ж.: Це не так. З вироблюваної продукції фірма реалізовує її лише 60 відсотків — карбаміду, аміаку, аміачної селітри, чавуну і прокату. А, скажімо, Донецький металургійний завод, «Криворіжсталь» продавали свою продукцію самостійно. Усього ж за час існування акціонерної групи реалізовано продукції на 173 мільйони доларів, закуплено товарів для промисловості України на 76 мільйонів доларів. Це — сировина, обладнання, хімічні засоби захисту рослин для сільського господарства, застосування яких, до речі, дало змогу вдвоє підвищити врожай. На решту коштів придбано обладнання, тару, сировину для підприємств — співзасновників АГ.

Кор.: Був великий скандал навколо цих покупок. Вас, зокрема, звинувачували в тому, що ви придбали екологічно небезпечні пестициди...

О.Н.: Після ретельної перевірки слідчими органами справу було припинено за відсутністю складу злочину.

Кор.: Кажуть, що АГ «Україна» торгує за демпінговими, тобто заниженими, цінами.

В.Ж.: Це неможливо. По-перше, нас постійно контролюють Мінпром, Мінфін, МЗЕВ... Крім того, ми співробітничаємо з іноземними фірмами, які мають досвід роботи на світовому ринку. Торгівля за демпінговими цінами було б невигідна не тільки нам, а й їм.

Кор.: На початку розмови ви сказали, що АГ «Україна» — структура, створена на базі державних підприємств із залученням іноземного капіталу. Тобто, серед засновників є також зарубіжне підприємство. І чи правда це, що воно — горезвісна фірма «Сіабеко»?

О.Н.: Так, це правда, як і те, що головою правління АГ «Україна» є власник «Сіабеко» Борис Бірштейн. До речі, частка цієї фірми в статутному фонді становить 35 відсотків. Відповідно вони і дивіденди мають в розмірі трохи більше однієї третини, відрахованої від 5 відсотків (після сплати податків і поточних витрат), що їх АГ «Україна» має як комісійні за посередництво в зовнішньоекономічній діяльності.

Повинен зауважити, що нашій державі «Сіабеко» нічого поганого не заподіяла. Тільки добро. З цілковитою відповідальністю заявляю, що пан Бірштейн — порядна, ініціативна людина, наділена неабияким розумом. Якби в уряді нашої країни були такі спеціалісти, то, може, ми не опинилися б там, де нині стоїмо. Коли АГ «Україна» створювалася, у держави не було коштів для того, щоб вона існувала. «Сіабеко» надала нам кредит...

Кор.: Великий?

О.Н.: Достатній, щоб можна було працювати. Бачите, коли робляться великі гроші, то навколо цього виникають які завгодно чутки. Звичайно, Борис Бірштейн — не добренький дядечко. Він прийшов в Україну надовго, щоб заробити. Але він не прийшов украсти і втекти. В 93-му році під мізерний процент дав 20 мільйонів доларів для закупівлі засобів захисту рослин. Нині шукає можливість для закупівлі газу в Росії. А це — життя заводів і людей, які на них працюють. Це — чесний партнер...

В.Ж.: Крім того, щодо стосунків з «Сіабеко», то за депутатським запитом її перевіряли податкова інспекція, компетентні органи СБУ, які не виявили ані порушень, ані зловживань, ані будь-якої нечесності з боку цієї фірми. Адже пан Бірштейн не лише бізнесмен, який думає про прибуток, а й людина, якій небайдужа доля нашої держави. Не забирати в нас він прийшов, а навчити торгувати на цивілізованому рівні, налагодити міцні ділові зв'язки, які будуть розвиватися і давати користь обом сторонам. Причому «Сіабеко» допомагала нашій країні саме в лиху годину. Борис Бірштейн і його партнери не чекають, на відміну від багатьох інших, коли ми заживемо краще. Повірте, це свідчить про солідність фірми, про довгострокові і добрі наміри.

Кор.: Ви згадали СБУ. Я маю інформацію, що АГ «Україна» — під контролем її органів. А ви, Олександре Івановичу, мало не генерал цієї служби.

О.Н.: А яка тут таємниця? Чому ви вибачаєтеся — я справді генерал СБУ...

Кор.: А що, СБУ вже торгує міндобривами?

О.Н.: Хто вам таке сказав? Я не підписав жодного контракту, а лише здійснював оперативний зв'язок з урядом, інформував про ситуацію на зовнішньому ринку, про іноземні фірми, які торгують з нами. Адже, коли 92-го року директори підприємств самостійно вийшли на міжнародний ринок, не маючи відповідного досвіду, то їхнє невміння нашкодило не лише Україні, а й викликало шок у зарубіжних партнерів.

Ми покликані захистити економічний суверенітет нашої держави, її безпеку в цій галузі. Потреба у цьому велика, бо в Україну нині приходять сотні фірм, серед яких чимало насправді неіснуючих. Вони обіцяють золоті гори, зривають свій куш, а потім безслідно зникають.

Кор.: І що, іншого варіанту, ніж втручання спецслужб, не існує?

О.Н.: Розумію, що ви хочете сказати. Але наша робота — це не стеження і підслуховування. Нам треба зберегти провідні галузі промисловості, треба увійти в цивілізований світ, у ринкові відносини. Треба вийти на споживача, щоб зменшити кількість посередників. А досвіду і вміння бракує.

Отож, хай директори вчаться. От [illegible] АГ «Україна» прийшов керівник нової формації, який вчився торгувати і на зовнішньому ринку, і вдома, і за кордоном. А з мафіозними структурами, корупцією будемо боротися ми. Бо є зароблення грошей, а є грабунок.

Кор.: Даруйте, але існує такий похмурий анекдот: мафію в Україні перемогти неможливо, її можна лише очолити...

О.Н.: Якщо так вважати, то нам і справді кінець. Але що б там не говорили, ми відстоїмо економічну незалежність країни. За аналогом АГ «Україна» створено ще 10 суб'єктів спецекспортерів. І я переконаний, що оте безладдя і розграбування держави, яке ще не зупинено, існує лише тому, що в нас усе дешеве — і сировина, і люди. А ми повинні бути багатими і дорогими.

Зараз АГ «Україна» тільки вчиться торгувати. Але, незважаючи на це, змогла принести велику користь державі. Неважко уявити, наскільки корисними будуть такі структури, коли вони закріпляться на світовому ринку, відпрацюють систему експортно-імпортних операцій, одержать необхідні для роботи оборотні кошти. Слід відзначити, що діяльність таких структур в будь-який час піддається контролю з боку правоохоронних органів, причому тільки українських. Впевнений, що за такими об'єднаннями майбутнє, у всякому разі — найближче. Іншого шляху в нас немає.

Фотофакт

Виробництво пральних машин СМ-1,5 «Вінничанка» розпочало вінницьке виробниче об'єднання «Термінал» у співдружності з заводом тракторних агрегатів. Уже готова до реалізації установочна партія у кількості тридцяти машин.

Для «Терміналу» — це новий вид продукції. Адже протягом багатьох років тут виготовляли складну електронну техніку — відеотермінали. Йдеться не про заміну традиційної продукції у зв'язку зі зменшенням попиту на вінницькі відеотермінали, а про збереження робочих місць, про прибуток підприємства.

Беручи до уваги складність економічних стосунків з країнами СНД, керівництво виробничого об'єднання зуміло розмістити замовлення на більшість комплектувальних на підприємствах перш за все обласного центру, а також в інших областях України. Багато чого роблять самі. Нині вивчають можливості цілковитої відмови від послуг підприємств Росії.

На знімку: начальник КБ пральних машин Олександр Йосипович Цимбарович (праворуч) та провідний технолог Володимир Мойсейович Лисиця перевіряють на дільниці складання якість роботи одного з вузлів машини.

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА.

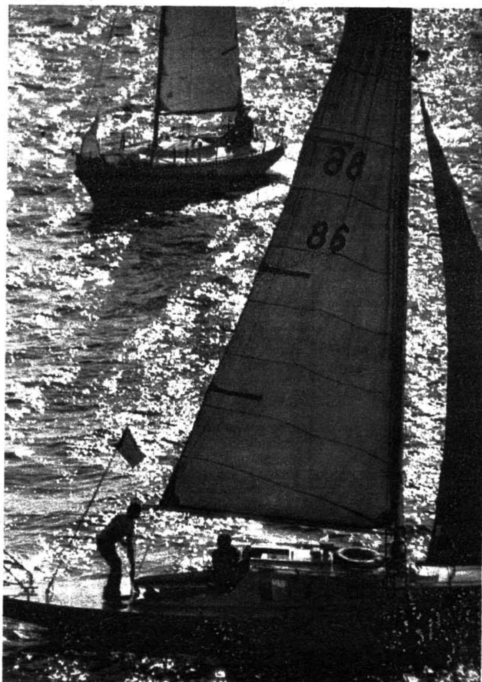

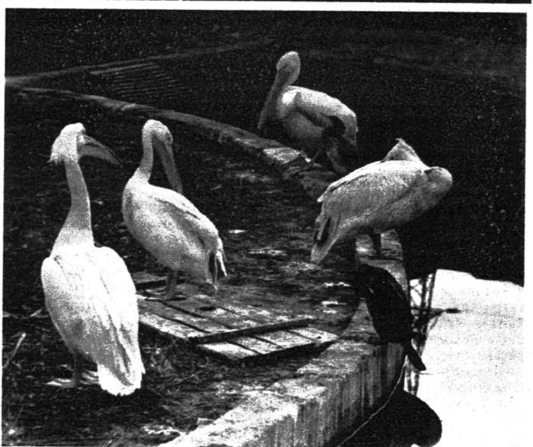

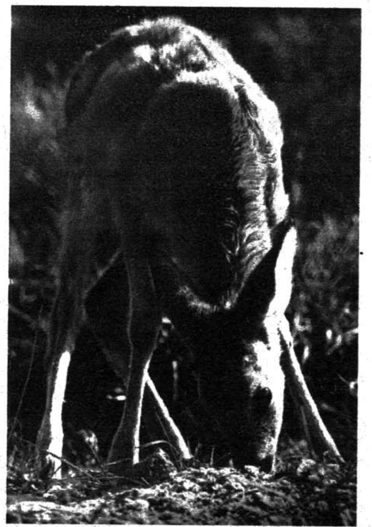

Наталя ФІЛІПЧУК, Олександр КРЕМКО (фото).

Вона прийшла... просто Весна

Кажуть, прийшла весна. І, мабуть, не обманюють, бо відключили гарячу воду. Хіба вперше? А для тих, кому, справді — вперше, воно, в принципі, байдуже: є й глобальніші проблеми: чому, наприклад, вночі темно, а дорослі тільки й знають, що улюлюкати...

Їм не збагнути, що дорослі просто радіють: тепер, попри «підступність» ворогів» і брак пального, вони не замерзнуть. Пригріло сонце, і з кав'ярень повиносили перші столики. До літа винесуть і стільці... На вулицях з'явилися батальйони пожирателів морозива, але не білого, яке загадково зникло з продажу, а кольорового. У кольоровому морозиві також зміни: у горіховому — майже не відчутно шкаралущя, в полуничному — полуниць... З десятикімнатних квартир вибралися закохані мільйонери і переселились до відкритих лімузинів (мерседесів, кадилаків, фордів, седанів тощо). Коротшими й коротшими стають спіднички закоханих дівчат, що збиває з пантелику чоловіків: чому жінки ходять переважно ногами...

Росте «зілля» — курс долара потягнувся до сонця. Натомість почали нестися кури, і ціна на яйця у приватному секторі впала удвічі, в державному — на 9 відсотків. Зате подорожчали квіти. Цим і пояснюється великий попит на квитки Маскараду «Роксолани», що тривав у Києві з 7 по 9 квітня.

На Дніпрі і в калюжах нових житлових масивів відкрився навігаційний сезон, у відкриті води вийшли вітрильники і калоші.

Час від часу весна раптом неприродно пахла виборами, і тим, що виливалося у передвиборній боротьбі.

А більше — нічого особливого. Можливо, частіше посміхаються люди, більше закоханих парочок, не хочеться сидіти в чотирьох стінах і навіть писати оцю статтю...

Але, за великим рахунком, ця весна 94-го року запам'ятається не виборами і не візитом колишнього штатівського президента Ніксона, а тим, що нарешті скінчилися багаторічні страждання просто Марії.

Бо прийшла просто Весна.

Олександр БІЛИК, «Голос України»

МАЙСТЕР СХОЖОСТІ

Колись Олександр Іванович Семенов мав важливе партійне доручення: йому довіряли писати портрети членів Політбюро. Так-так, ЦК КПРС і ЦК Компартії України. Робив він це напередодні демонстрацій трудящих на честь Першотравня та Великого Жовтня. Роботу приймали поважні чини обкому партії. Вони, як і Семенов, ніколи не бачили «живцем» Пельше, Черненка, Івашка, проте зі знанням справи визначали «відсоток схожості» портрета з відретушованою фотографією. Семенов досягав високого «відсотка схожості». Не знаю, заздрили йому колеги чи ні, але той, хто не був знайомий з тонкощами високого партійного мистецтва, гадав, що за кожну голову члена Політбюро партія відвалювала Семенову величезний куш. Помилялися. Партія, як відомо, любила, щоб для неї радянські люди все робили за так.

Ось чому Олександр Іванович на старість не нажив ані кадилака, ні вілли, ні капіталу. Та й не міг нажити, бо члени Політбюро, котрих старанно виписував на величезних полотнищах художник, вважали такі речі за надмірність, що радянську людину зовсім не прикрашає. Втім, і висока зарплата вважалася особистою нескромністю. Таким був суворий закон соціалістичного реалізму.

Лише опинившись у сонячній Болгарії з групою туристів, Олександр Іванович дізнався, як дорого цінять кляті капіталісти роботу будь-якого Майстра. І сталося це зовсім випадково. В однієї з туристок був день народження, а у Семенова під рукою подарунка не виявилося. Та за кілька хвилин він олівцем накидав портрет іменинниці. Вона себе впізнала, а весь курорт дізнався, що на піску під пекучим сонцем гине талант. Скромні радянські туристи не знали про партійне доручення дяді Саші, отож запросто просили намалювати себе на тлі моря. Він малював за найтвердішу радянську валюту, що зараз чомусь рідко ходить, — за «спасибі». Нею наші люди розплачувалися з Художником охоче.

А ось німці та всілякі інші шведи, не знайомі з моральним кодексом будівника комунізму й соціалістичного реалізму, відразу почали пропонувати Семенову валюту. Проте Художник не спокусився на такі пропозиції. Та й чого той долар вартий був? Всього-на-всього копійок 60. Ну, від сили 68. Правда, були в сонячній Болгарії шопи, що їх називали «кореком» (місцеві жартівники навіть розшифровували це слово як «корекція комунізму»), де за чужу нам валюту можна було купити таке, чого не було у звичайних болгарських магазинах. Але заходити до закладу на кшталт «Берізки» навіть Художникові, знайомому з усіма членами Політбюро, було заборонено страшенно розумною, але таємною інструкцією, складеною чи то в КДБ, чи то в надрах самої партії. Це тепер Олександр Іванович за ту відмову від валютних замовлень може назвати себе дурнем, а тоді він був патріотом і «раньше думал о Родине, а потом о себе».

На жаль, Батьківщина не думала ні про нас, ні про художників, яким довіряла писати портрети членів Політбюро. А коли потреба у виконанні таких важливих партійних доручень після відомих подій 1991 року взагалі відпала, то нова незалежна Батьківщина зовсім забула про Семенова.

Тепер кожен виживає, як може. Олександр Іванович також. Але у нього талант. Здавалося б, і вижити легше. Ось розписав він іконостас церкви Різдва Богородиці й заплатили йому стільки, скільки за членів Політбюро чомусь не платили. Але такі замовлення не щодня і навіть не щороку одержує Майстер. В основному пише портрети людей, не причетних до жодної з 28 чи 30 партій, зареєстрованих у Мінюсті України. Навіть дивуєшся аполітичності Художника, коли потрапляєш до його майстерні. Навкруг портрети, портрети, та жодного знайомого обличчя з керівного ядра Селянської або Республіканської партій...

І поки я вдивляюсь у гарні обличчя незнайомок, Олександр Іванович розігріває супчик і кашку. Він ще не обідав, тому пропонує розділити трапезу. Зі ста грамами, звісно. Щоправда, здоров'я Художникові вже не дозволяє вживати. Та й очі з незакінчених портретів дивляться докірливо на Семенова: а раптом рука Майстра після обіду затремтить...

Правда, такого з Художником не траплялося. Інакше йому не довірили б малювати членів Політбюро. Все збирався запитати Олександра Івановича, де можна побачити хоча б одне виконане олією партійне доручення. Та забув. Мабуть, пропали портрети членів Політбюро. Зате нинішні герої його творів — рибалка, сталевар і не знайомі мені красуні — прикрашають чиїсь квартири. Вони людям потрібні. Це Майстер знає, бо не зачиняються двері його маленької, скромної, напівпідвальної майстерні.

Ледь не забув: а багатство у Семенова є. Це його син Алік, який живе у Львові. Він також художник...

На знімку: Олександр Іванович Семенов.

Фото Олександра Олександровича КРЕМКА, також Майстра.

Миколаїв.

Першоквітнева одесея

(Закінчення. Початок на 5-й стор.)

... Загалом, місто справляє враження генерального ремонту — будинки або розвалюються, або ремонтуються, що іноді не заважає одне одному. І в епіцентрі всього того — сам Оперний театр, краса і гордість. Яких тільки пропозицій не висували, що тільки не робили — театр і далі «просідає», його стіни вкриваються новими тріщинами. Трапився навіть анекдотичний випадок. І квітня одеська газета повідомила, нібито якась японська фірма запропонувала розібрати театр, перевезти на острови Країни Сонця, там обробити спеціальним розчином, після чого повернути на старе місце. Багато шанованих газет схвально відгукнулися на дружній жест. Та Оперний ще й досі стоїть, дякувати Богові, хоча і в риштуваннях.

І 1 квітня великі одеські іменини М.М. святкував саме в Оперному (де ж іще?).

Попри 200-літній вік, в архітектурі міста все ж відчуваєш паростки нового — вивіски казино, дансингів і нічних клубів для «золотої молоді». Один з тих клубів розміщується в будинку актора, що поряд з філармонією. Тому іноді, слухаючи Баха, можеш заразом насолодитися запахом смаженого м'яса. Кажуть, загострює враження...

Сама ж філармонія будувалася як біржа. І скульптору Бернардацці місцеві купці заплатили шалені гроші. Завіщо? Аби спроектував приміщення так, щоб один маклер домовлявся з іншим, а третій їх не чув. Завдання виконано простo-таки блискуче, а згодом у тому ж приміщенні відкрили філармонію. Покійний Бернардацці страшенно б здивувався... Цю історію мені переповів нащадок учня великого зодчого — Борис Адольфович Мінкус. Подейкують, ніби його прапрабабка отримала тут землю від самого графа Рішельє. З тих самих пір живе сім'я в одеських будинках. Тому 90- річний професор може розповісти історію міста краще за будь-яку книгу чи путівник. Працював Борис Адольфович у Одеському інституті низькотемпературної техніки, який також будував його батько — відомий архітектор, за чиїм планом збудовано ледве не пів Одеси. Один з братів — Михайло — пішов стежиною батька.

... Борис Адольфович дістає з полиці словник Брокгауза і Ефрона, зачитує, скільки і чого вивозилося з Одеси, скільки завозилося... І згадує, що жити в місті було легко: купив на дві копійки хліба, на десять — десяток скумбрій, дешевого вина... І кум королю. Частенько спостерігалася картина — спить портовий робітник, а на п'ятах у нього написано: «Менше, ніж за 3 карбованці, не будити».

Сучасне місто марить колишніми часами, Одеса знову мріє стати портофранко. А поки відгуки минулого читаються у назвах барів, газет і комерційних банків.

Борис Адольфович розповідати може без кінця: він знає все про все. А особливо, про одеські дворики з їхнім чудернацьким світом. Кожен двір обов'язково мав артезіанський колодязь чи фонтан, а о дванадцятій двір зачинявся. Тому двірник був не останньою людиною — по-перше, знав, хто до кого приходить і коли повертається. А по-друге, запізнілих мешканців змушував платити, заробляючи на родзинки до сніданку. Слухаючи Мінкуса і його дружину — художницю Раїсу Еммануїлівну Нудельман, починаєш майже реально чути голоси лахмітника, точильщика, турків — продавців солодкої води, і Ваньки Рутюю. Ви запитаєте, ким був той Рутюю? Це був актор лялькового театру — улюбленець місцевих дітлахів. Ванька ставив свою переносну ширму у дворі, і починалася вистава.

І сипались з балкончиків монетки...

Я кидаю купонний папірець у воду самого-самого синього, і обіцяю повернутися. Хвиля поволі відкочується від берега і залишає пінний слід. Яким то воно буде, продовження одеської легенди?

Олекса ВАЩЕНКО, журналіст

Знайомтесь: Тетяна НАЗАРОВА

«Знайомтесь» — це сказано для тих, хто зовсім не буває у столичному театрі імені Лесі Українки. Бо для театралів, котрі там час од часу бувають, ім'я артистки Тетяни Назарової відоме добре.

Вона завжди різна, але завжди справжня.

У неї просто неможливо не закохатися.

Той, хто хоч раз її бачив — у комедії Ануя «Запрошення до замку» (роль леді Доротеї Індіа) чи у п'єсі Фрідріха Дюренмата «Метеор» (роль Ольги) — той запам'ятає свої враження надовго.

У нинішньому сезоні Назарова подарувала своїм шанувальникам і взагалі щось неймовірне. Йде у маленькому столичному театрі «Сузір'я» (на Ярославовім Валу) п'єса Франсуази Саган «Коли кінь непритомніє». Назарова грає там чарівну особу на ім'я Коралія, у неї чудовий партнер — Микола Рушковський (він грає лорда Честерфілда). Те, як вони грають — справжнє свято акторських талантів. Можливо, після вистави вам буде сумно. Можливо, вам не спатиметься якусь ніч або дві. Бо справжнє мистецтво — це завжди отак — невесело.

І Тетяна Назарова вміє належати саме такому мистецтву.

Фото автора.

Ігор ЛУБЧЕНКО, голова Комітету захисту свободи слова Спілки журналістів України

ЧИ Є В НАС КАНДИДАТ У ВОЛЬТЕРИ?

...Слухаю передвиборчі теледебати. І вже в перші хвилини ошелешує категоричність представника однієї з партій-учасниць. Ми вимагаємо, каже він, щоб українські газети видавали на київсько-полтавському, а не на галицькому діалекті.

Знаний і всіма шанований вчений Віталій Дончик, котрому теж випала доля брати участь у тому політичному турнірі, намагався пояснити опонентові, що українська мова увібрала в себе не тільки київсько-полтавський і галицький, а й інші діалекти, що їхня багатобарвність і робить її такою соковитою і милозвучною. І про те, що мешканці будь-якого регіону мають право читати газети, написані звичною для них говіркою.

А мені стає моторошно. Ще недавно у владних кабінетах нас повчали, про що писати й не писати, кого друкувати й не друкувати, але хоч не втручалися у стилістику і словниковий ряд наших видань.

А тепер? Функціонери не «керівної і спрямовуючої сили суспільства», а партії, що налічує зо дві тисячі членів, і якій невідомо коли судилося видертися (та чи ще й видереться?) на політичний Олімп, вже приміряються, як накинути свого налигача на пресу, та ще щоб той налигач був тугіший, аніж раніше.

Добре пам'ятаємо, як недавно на Львівщині Ради, що проголосили себе символом демократії, забороняли «невгодні» видання, попираючи і закони України, і Загальну декларацію прав людини, стаття 19 якої проголошує право кожної особи шукати, одержувати і розповсюджувати інформацію та ідеї за допомогою будь-яких засобів інформації, незалежно від державних кордонів. Хочу привернути увагу: право кожної особи, а не начальників над особою.

— У нас, коли ми розбудовуємо незалежну державу, ми не можемо терпіти газети з чужинською ідеологією! — захищав такі заборони ура-патріотичний добродій. І додав: Це — кредо справжніх лицарів України.

Молодий формулювач цього кредо, певне, і гадки не має, що влітку 1963 року відбувся пленум ЦК КПРС, котрий розглянув питання ідеологічної роботи партії. На тому зібранні секретар ЦК Леонід Ільїчов популярно пояснив, що таке свобода: «У нас є повна свобода для боротьби за соціалізм. У нас немає і не може бути свободи для боротьби проти соціалізму». То чим ця формула відмінна від кредо, проголошеного через тридцятиліття юним львівським демократом? Хіба що словесною конституцією...

Ніхто й ніколи у нас відверто не виступав проти критики недоліків, проти альтернативної думки. Тільки щоразу вважалося, що це не на часі. Бо, мовляв, або ллє воду на чужий млин (у часи СРСР), або псує імідж України. От пізніше, коли вирішимо головні завдання... Так і не знаєш, чи настане те пізніше, чи оті кілька років перебудовної розгубленості владних структур і були скороминущим «золотим віком» нашої свободи слова?

Вольтерові належить фраза, що стала істинним мірилом Демократії: «Мені ненависні Ваші думки, та я готовий віддати своє життя за те, щоб Ви могли вільно висловлювати їх». Сьогодні ми можемо назвати немало людей, котрі ризикували кар'єрою, благополуччям, а нерідко волею і життям, щоб мати право вільно висловлювати свою думку. А от чи багато таких, хто йшов на ці втрати, щоб проголошувати і відстоювати власні

принципи могли їхні політичні опоненти?

Пишу ці рядки, а телебачення повідомляє, що президент Республіки Крим Юрій Мєшков таки звільнив з посади президента кримської телекомпанії Валерія Астахова. І це тоді, як призначав Астахова не він, а кримський парламент, що не закінчився ще строк контракту, укладеного з Астаховим Укрдержтелерадіокомпанією, що, врешті-решт, він ще захищений депутатським імунітетом. Одне слово, з якого боку не візьми — порушення закону. Але до чого тут закон, коли можновладцеві хочеться мати керівником телебачення свою людину, коли треба прибрати того, хто насмілюється мати власну думку? Колись кримські хани гінцям, котрі приносили погані звістки, рубали голови. Тепер, як бачимо, не рубають. І на тому спасибі.

Державцеві будь-якого рангу завжди хочеться мати свою «кишенькову» пресу, котра яскраво описувала б успіхи, досягнуті народом під його мудрим керівництвом. А щоб вона, преса, не була такою прісною, то вдавалася б час від часу до гострого слова — критикувала на своїх сторінках тих, кого державець критикує з трибун.

І невтямки багатьом з них, що пресу тому й називають «четвертою владою», що не може вона залежати від перших трьох. Що кожний засіб масової інформації, якщо він справді прагне виконати своє призначення, — завжди опозиційний до владних структур, бо в демократичному світі саме за допомогою преси суспільство контролює діяльність законодавчої, виконавчої і судової влад.

...Сталінських епігонів різних рангів і сьогодні не бракує у нашому житті. Та чи знайдеться новий Вольтер, для кого свобода слова стане священним поняттям, навіть коли це слово буде гострим і мовленим проти нього.

Коли це станеться, не будемо вже ми зазирати у цивілізований, як тепер кажемо, світ, щоб узяти з нього приклад. Тоді з того самого цивілізованого світу приїжджатимуть до нас, в Україну, щоб навчитися найголовнішій науці — Демократії.

Чи дочекаємося?

Так хочеться вірити...

Євген ЖЕНІН, кінокритик

Це було так недавно...

Як Кіра Муратова стала Іваном Сидоровим

Сьогодні говорити добрі й теплі слова про народну артистку України, лауреата Державної премії Кіру Муратову стало, мабуть, правилом гарного тону. Так, проте, було не завжди... Взяти хоча б історію, пов'язану із стрічкою Кіри Муратової «Серед сірого каміння» (рос. «Среди серых камней»), знятою за мотивами твору В.Короленка «Діти підземелля».

Начальству, звичайно, неодмінно хотілося, щоб цей фільм відповідав традиційному в ту пору «Спасибі рідній партії за наше щасливе дитинство!» І коли безкінечні рогатки, що ставилися Кірі Георгіївні в процесі роботи над стрічкою, до бажаної мети так і не привели, було прийнято рішення: режисера від роботи відсторонити і доручити більш «свідомим» довести картину до завершення. До честі одеських кінематографістів, вони навідріз відмовилися стати штрейкбрехерами. Але й самій Муратовій не дали змоги випустити картину такою, як вона її замислила. У відчаї Кіра Георгіївна зажадала зняти з титрів своє ім'я: вона не хотіла бути відповідальною за той варіант фільму, який зрештою вийшов. Однак якщо знімати ім'я Муратової — сценариста й режисера, — то чиє ж тоді ставити? Кінофункціонери добре засвоїли, що чиєсь ім'я в титрах обов'язково має бути. Що ж робити? Запитали Муратову. Вона з досади махнула рукою: що хочете, те й напишіть: Іванов, Петров, Сидоров...

І що б ви думали?! У титрах «Серед сірого каміння» справді з'являється рядок: «Автор сценарія і режисер — Іван Сидоров». Так і пішло у всі документи, яких, замітимо, належало готувати чимало. З пакетом отих документів було споряджено гінця до Москви — здавати картину в інстанціях. Та в першому ж кабінеті однозначно заявили: є «высочайшее повеление» кінострічку не приймати.

Наступний візит — до начальника відділу контролю за кінорепертуаром, потім — до керівника главку. Результати — ті ж. Не хочуть «брати гріх на душу» малі й середні начальники, посилаються на думку свого «Верховного Головнокомандуючого». А в Одесі тим часом хвилюються: невже не вдасться пробити стіну? Витрачено кошти — їх треба списати, та й сама картина не може «зависнути в повітрі».

І ось представник кіностудії стоїть перед функціонером, чиє службове становище дозволяло винести вердикт остаточний і безповоротний.

— Ні, ні й ще раз ні, — розгнівано «видає» одразу ж вища посадова особа. — Про фільм Муратової й мови не може бути. Я взагалі не хочу більше чути цього прізвища!

— Ну, що ж... Дуже прикро, — зовні знічено й покірно мовить одеський посланець. — Ні — так ні... Але, до речі, у мене тут заодно ще документи на кінострічку Івана Сидорова — теж на нашій студії знімали. Якщо ви дозволите, то ось вони. Може, підпишете?

— Сидоров? Будь ласка, із задоволенням! — тут же ставить свій автограф начальник, дуже вдоволений, очевидно, тим, що на Муратовій нарешті поставлено «хрест»: ось і прохач, схоже, це зрозумів, не буде більше надокучати.

Після «высочайшего» підпису карусель, зрозуміло, завертілася. І по всіх спецжурналах, вийнятих із спецсейфів, проходить запис про те, що фільм «Серед сірого каміння» зданий Одеською кіностудією такого-то числа, такого-то місяця й року, прийнятий відповідними компетентними спеціалістами і дозволений до показу на всій території СРСР без обмеження строку... А назавтра в Одесі полегшено зітхне директор студії: фільм прийняли. Дарма що у всі довідники й каталоги потрапляє ім'я неіснуючого в природі сценариста й режисера Івана Сидорова, фільм удостоєний права на життя особистим підписом головного радянського кіноначальника. Хоча, скажімо, стрічки рязанових і михалкових звичайно «дозволяють» функціонери рангом нижче...

Фільм «Серед сірого каміння» у прокат тоді, однак, так і не потрапив, у високому кабінеті раптом прозріли й дали навздогін «заборонне» розпорядження. Тільки в елітарному московському кінотеатрі «Ілюзіон» у програмі циклу «Майстри світової режисури» стрічка раз-другий з'явилася. Хоча ім'я К.Муратової на афішах, зрозуміло, не стояло. Зате Іван Сидоров опинився в одній компанії з Федеріко Фелліні й Анджеєм Вайдою.

* * *

Минуло чимало років. Картина Кіри Муратової «Серед сірого каміння» таки була випущена на екрани, і в титрах з'явилося справжнє ім'я справжнього художника.

Одеса.

Сергій ЯРОСЛАВІВ, «Голос України»

ШУКАЙТЕ «ЧЕРВОНУ РУТУ», якщо хочете подорожувати Дніпром

Вже понад два роки туристична фірма «Червона рута» на теплоході "Генерал Ватутін" організовує для іноземних туристів подорожі по Дніпру. Це не тільки відпочинок, а й знайомство американців, німців, канадців, австралійців з придніпровськими містами, побутом сучасних українських селян, культурними традиціями народу. Був свідком, як опісля чергової подорожі за маршрутом Київ–Одеса—Київ представники американської діаспори дякували генеральному директорові "Червоної рути" Юрію Соколову за те, що відкрив їм очі на справжню Україну.

— Юрію Дмитровичу, незабаром відкриється новий туристичний сезон. Що нового запропонує «Червона рута» своїм клієнтам?

— По-перше, хочу сказати, що ми орендували в Укррічфлоті ще один теплохід — «Академік Глушков». По-друге, продовжимо маршрут подорожей до Євпаторії і Севастополя. Додам, що програма кожного круїзу складається на замовлення наших американських та німецьких партнерів. Кого цікавить сільське життя — будь ласка. Кого — історичні пам'ятки, фольклор — теж не відмовляємо. Концерти аматори і професіонали дають просто на палубі суден.

— Чому "Червона рута" не запропонує подорож Дніпром і Дунаєм?

— Ми над цим думали. І тільки-но в колишній Югославії стабілізується мирна ситуація, ми відкриємо маршрут Київ—Відень—Київ. Згода Укррічфлоту на це є.

— Думаю, що цей маршрут користуватиметься популярністю не тільки у іноземців, а й наших туристів.

— Згоден, це буде тур номер один. Стосовно наших співвітчизників... Звичайно, є люди, які зможуть собі дозволити таку подорож. Але ми хочемо, щоб кожен громадянин України зміг під час відпустки здійснити подорож Дніпром. Та цього не дозволяє існуюча ціна, яка «накручується» через жахливі податки. Скажу більше: «Червона рута» працює на межі можливого. Зарплати у наших працівників мізерні, але вони розуміють: криза мине, а зараз головне — вистояти.

Якщо держава поставить нас у рівні можливості з іншими організаціями, то ми зможемо переглянути й ціни для наших громадян.

— За рахунок чого ж існує фірма?

— Жорсткого виконання контрактів з іноземними партнерами. Велику допомогу інвестиціями надає нам американська туристична фірма «Одеса—Америка», де віцепрезидентом працює наш співвітчизник Олександр Бут.

І головне — Україна цікавить і буде цікавити іноземців. Я вже не кажу про тих, хто живе у діаспорі. А отже, «Червоній руті» роботи вистачить. Повторюю — нам вистояти б зараз!

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

ХАЙ ІСТОРІЯ ПОПРАЦЮЄ НА НАС

Іноді мені здається, що в якомусь зі своїх попередніх життів я жила в горах. Можливо, я була рибою і жила в океані?.. Дивно: всі мої сни чорно-білі. І тільки гори й океан я бачу в кольорі, відчуваю на дотик і запах.

Інтуїтивно, хіба на запах, я відчула їх і цього разу. Тоді ж і розвіялися мої підозри: у тому, своєму попередньому житті я була баскинею. І жила в Країні Басків, поміж Піренейських гір, мімоз, що в цьому кліматі цвітуть цілий рік, і Атлантичного океану.

Говорити про країну свого попереднього життя важко. Так само неможливо, як говорити про батьківщину, до якої, Бог його знає з яких сентиментальних причин, ніколи не буваєш об'єктивний. Коли з'ясувала, що була баскинею, моє здивоване єство спромоглося лише на єдиний протест: ну чому мені так не щастить — кожного разу народжуватися в країні, що не має ні державності, ні президента, ні грошей. І саме завдяки тому, що нинішня батьківщина таки дещо здобула, пощастило вирватися за кордон і побачити вітчизну колишню, котра й досі поділена між двох держав: Францією та Іспанією. У першій живе близько 100 тисяч басків, які досить непогано почувають себе під дахом багатих галлів. У другій — мільйон 400 тисяч, яким, очевидно, живеться трохи гірше, бо ось уже кілька століть мріють повернути свою незалежність, або, принаймні, втрачену автономію.

В такому невизначеному державному становищі є й переваги: кожне місто вважає себе столицею, а кожен баск — президентом. Щодо політичних уподобань та ідеалів, то чільне місце посідають не Наполеон, не Шарль де Голль, а рідніший пан Себастьєн Вобан, на якого посилаються так часто, що поступово переймаєшся повагою до цього поважного громадянина і відчуттям неповноцінності до себе...

Я не знала, хто такий Вобан. Хоч він, безперечно, на це заслуговує. Бо жив у XVII столітті (вже плюс — історія), був французьким фортифікатором, котрий заснував перший корпус військових інженерів. А також — маркізом, маршалом, економістом, почесним членом АН Франції. І не був хіба тільки Юлієм Цезарем, щоб отримати за свою мобільність місце у приказці.

У Країні Басків він мав честь бувати часто: чи то будував котрусь зі своїх 33 фортець, чи то перебудовував котрусь з 300 ним перебудованих. Одне слово, пан Себастьєн Ле Претр де Вобан чесно укріплював південні рубежі Франції. Зокрема і в місті Сан Жан П'є де Пор, що високо в Піренеях і де й до сьогодні збереглася одна з найдревніших у регіоні цитаделей, яка не тільки милує око, але й примножує скарбницю міста, бо заманює туристів. Не впевнена, що всі туристи знають, хто такий Вобан, але пройтися вуличками старого містечка все одно приємно. І поки туристи відводять душу в екзотиці, самі баски пишаються, що були першими мешканцями Піренеїв, хоч і прийшли сюди і досі не знають звідки. Знизують плечима історики, лінгвісти, антропологи... І це — справжнє лихо для народу, що на своїй історії заробляє чималі гроші. А, може, й навпаки. Баски без гризот сумління по-родинному зустрічають і угро-фіннів, і семітів, й індіанців, і кавказців, бо вчені вважають, що всі ці мови мають спільні корені з мовою басків. Хотілося б повірити, що грузини після розриву з Росією, Білоруссю і так далі не такі вже й самотні на цьому білому світі. Баскська народна пісня про нещасливе кохання до останньої ноти подібна до грузинської «Суліко». Спантеличують і древні карти: однакова назва — Іберія — двох країн, що існували і на Кавказі, і в Піренеях змушують мене засумніватися. Можливо, в тому попередньому житті я була ще й грузинкою? І тому так боляче дивитися сьогодні на Грузію?

У Країні Басків не воюють уже дуже давно. Перша і друга світові війни, хоч і зачепили південь, але бомби тут не вибухали. А палаци не зносили навіть за часів Великої французької революції. У Б'ярріці й досі є палац, збудований Наполеоном III для своєї дружини Євгенії де Монтіго, який хазяйновиті баски переладнали на один з найпрестижніших у світі готелів.

Проте, щодо тихих гаваней Атлантичного океану, мабуть би, середньовічні іспанські та французькі імператори зі мною не погодилися. Недарма виникла історична байка про те, що один розгніваний іспанський владика наказав засипати (ні, не океан), а таку собі конкретну, затишну бухточку. І війна тут таки точилася: затяжна, без фронтів, але з силою командних пунктів мало не в кожній бухті...

Ви чули про капітана Блада? Про нього я знала більше, ніж про Вобана, дарма, що він був не маршалом, а звичайним корсаром. Видається мені, що в душі у кожного баска і сьогодні живе маленький такий, зовсім манюсінький корсарчик. Бо саме на цих берегах щорічно, з 1953 року, відбуваються міжнародні змагання з серфінгу, а діти вже в шість років стають самостійно під маленькі вітрила на маленьких вітрильниках в спеціально обладнаних портах, щоб підкорити океан. Або просто відпочити. Такий дитячий порт є і в іспанському місті Сан-Себастьяні.

Частка «сан» — святий — збереглася у назві багатьох міст Країни Басків. Бо майже кожне з них здавна мало своїх покровителів. Іноді їхні скульптури здіймалися над містом, щоб городяни не забували, що ходять під Богом. У Сан-Себастьяні це відчуття посилюється. Місто розташоване на схилах, які поступово спускаються до бухти, в центрі якої, як і належить, — острів, на острові — палац, у палаці, певно, якийсь з сучасних корсарів уз'язнив південну красуню. Як шкода, що ми перестали вірити у казки! І так мало згадуємо «неполітичну» історію. А Сан-Себастьян колись завойовував Наполеон І. За що баски дуже вдячні, бо хоч місто й залишилося під владою Іспанії, зате є що розказувати туристам.

До речі, кожне місто Країни Басків має свої власні реліквії і славиться чимось дуже конкретним. Приміром, французький Байонн вважають містом, де ще у XII столітті відбулася найперша у світі корида.

«Ми стільки працювали на історію, нехай тепер вона попрацює на нас...» Можна тільки позаздрити, як добре баскам вдається її експлуатувати. Вони трудяться. Вони виплекали кращі майданчики для гольфу, створили найкраще казино у Франції. В їхніх містах немає жодного безпритульного. Їхній податок до державних скарбниць не менший за податки найбільших промислових центрів, дарма, що баски й досі не мають ні своєї державності, ні власного президента, ні суверенної конвертованої валюти.

Мені все ще здається, що в тому своєму попередньому житті я таки була баскинею. І хто його знає, можливо, мені пощастить і цього разу.

canarias
тепла природа

Дмитро КОМАРЕНКО, журналіст

ЕХ, КАНАРИ...

... Майже п'ять годин ми перебували на Канарських островах, милувалися горами і морем, чудовою архітектурою невеличких міст, відверто захоплювались сервісом і, звичайно, природою. Ще у легендах тисячолітнього Єгипту згадується про Канарські острови як чудову землю, що загубилася на краю світу.

І якщо для людей, що живуть і працюють у цивілізованих країнах, Канари наблизилися завдяки авіаційним компаніям і конвертованій валюті, то для нас вони так і залишилися край світу. Чимось схожі до недосяжного раю. А перенеслися ми до нього у конгрес-холі готелю «Інтурист». Сюди фахівців і журналістів запросили від імені уряду Канарських островів організатори презентації «Канари — тепла природа». Представники туристичних компаній Канарських островів показали кілька рекламних фільмів, роздали мальовничі проспекти, пригостили смачною вечерею і розважали своїми піснями, які виконувала фольклорна група «Манола та її діти».

І, звичайно, тепер чекають туристів з України. У одного з представників української туристичної організації запитав: «Дочекаються?»

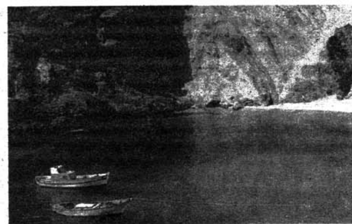
— В принципі, туди можна організувати тури. Але це дуже дорого і клопітно. Мабуть, зарано приїхали нас агітувати.

Втім, валюта у людей є...

Він не додав, що не у всіх. Більшості, як і тим, хто йшов з презентації, доведеться тільки розпачливо вимовити: «Ех, Канари...»

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Мунтян поки що не задоволений, але з оптимізмом дивиться у майбутнє

Минулого тижня олімпійські збірні Словаччини та України у місті Пряшеві провели товариський матч, який завершився внічию — 0:0. Про його перебіг і про справи у команді розповідає головний тренер Володимир МУНТЯН.

— Грою, яку показала наша команда, — каже мій співрозмовник, — не задоволений. До потрібного рівня, як кажуть, ще далеко. На жаль, ніяк не можемо зібратися на такі ігри хоча б за кілька днів, щоб підготуватися сяк-так. А цього разу ще й провідні виконавці були просто невпізнанні.

— **То, може, хлопці втомилися?**

— Можливо. Втім, відповідь дасть тільки докладний аналіз дій кожного гравця на полі стадіону «Татран». Не приховуватиму, дехто дуже здивував. Скажімо, Валерій Кривенцов з «Шахтаря» — здібний нападник, на нього вже звернув увагу наставник національної збірної Олег Базилевич. Але у Пряшеві Валерій зіграв свій, гадаю, найгірший матч за той період, що ми знаймі з ним.

— **Одне слово, інформацію для роздумів ви отримали. Тепер слід працювати, вдосконалювати гру, створювати боєздатний ансамбль. Чи маєте для цього умови?**

— Почну з того, що знаю наші слабкі місця і бачу шляхи до посилення гри. Дуже прислухаюся б нам, скажімо, двотижневий збір. Федерація футболу України обіцяє його влаштувати по завершенні олімпійського чемпіонату. До речі, наш головний футбольний штаб готовий допомагати у всьому. А ми передамо конкретний план підготовки до молодіжного чемпіонату Європи, в якому стартуємо восени, і його обов'язково врахують, складаючи календар наступного чемпіонату країни. Чекаємо дійовішої допомоги і з боку тренерів клубів (з ними, до речі, Мунтян і Базилевич мали нагоду поспілкуватися кілька днів тому під час наради, яку організувала федерація — В.Б.).

— **Володимире Федоровичу, напевне, проти словаків грав склад, далекий від оптимального?**

— Я не переконаний, що відсутність декотрих футболістів — головна причина невиразної гри команди. І ті, хто побував у Пряшеві, здатні зіграти відмінно. Ващук, Шовковський, Коваль, Федоров, Кривенцов, Прудіус, Косовський, Кардаш роблять сьогодні погоду в національному чемпіонаті. Безперечно, Свистунов, Ребров, Мороз, Пушкуца внесли б свіжий струмінь до гри колективу. Але, повторюю, і без них можна було зіграти пригідно.

— **А як повелися новачки збірної?**

— Гадаю, що Кардаш, Амеліхін, Султанов просто були не готові психологічно до поєдинку.

— **У другому таймі сиділи поряд з Амеліхіним, то він сказав, що йому поки що дуже важко грати з новими партнерами...**

— Так, тут нічого дивного не бачу. Амеліхін — хороший футболіст. Кажуть, що здорово діяв у другому таймі матчу з «Дніпром». Олег Петрович Базилевич високо оцінив його гру у зустрічі «Карпат» з «Шахтарем». Цей авторитетний фахівець стверджував, що тоді на полі світлою плямою був саме цей білочубий гравець. На нього, не приховую, розраховую, як і на більшість його нинішніх партнерів у олімпійській команді. Їхні найяскравіші матчі, переконаний, ще не зіграні.

— **І в Ізраїлі, і в Словаччині ваші підопічні не пропустили жодного м'яча, але й не забили...**

— Робитимемо поправки.

— **Можна вважати, що в олімпійській збірній уже створено тренерський штаб?**

— Так. Сьогодні роль другого тренера виконує старший викладач Українського державного університету фізвиховання і спорту Віктор Догадайло. Він же — керівник КНГ (комплексної наукової групи). Тренером-адміністратором не покладаючи рук працює Олег Абрамов. Лікар у нас — Леонід Левченко із Запоріжжя, раніше працював у «Металурзі», масажист — Михайло Гайдай. Та й Олег Петрович Базилевич бере найактивнішу участь у житті олімпійського колективу, який разом із національною збірною — єдиний організм.

— **Чи визначився вже кістяк команди?**

— Безумовно. Раніше було 50 кандидатів. Тепер коло звузилося до 25. У крайнощі не кидаємося, з однієї невдалої гри не судимо про можливості спортсмена.

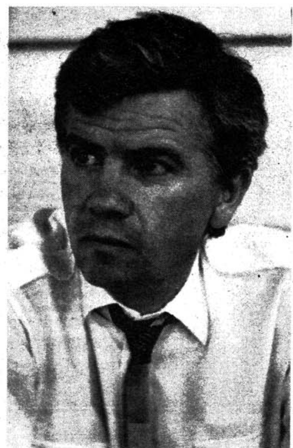
— **Чи не боїтеся, що ваших гравців зманюватимуть за кордон?**

— Усяке може статися. Але є, що дуже приємно, приклади, коли наші хлопці відмовляються від спокусливих пропозицій. От, скажімо, Віталій Косовський з Вінниці відмовився переїхати до Бельгії, куди його запрошує клуб вищої ліги «Стандард» з міста Льєж.

— **І останнє запитання: хто добрий друг олімпійської збірної, її опора?**

— Допомагає більшість клубів. Найбільше — київське «Динамо». Але основний наш спонсор — науково-виробнича фірма «Геотон» на чолі з Дмитром Злобенком. З першого ж дня існування олімпійської збірної наші благодійники підтримують її і морально, і матеріально...

Пряшів — Київ.

На знімку: наставник олімпійської збірної країни з футболу Володимир Мунтян.

Фото Миколи БОЧКА.

Віктор СТАНКЕВИЧ

ПАМ'ЯТІ ТРЕНЕРА

У Донецьку пройшов другий міжнародний турнір з футболу серед жіночих команд пам'яті київського тренера Наталі Костянтинівни Лисенчук.

За головний приз цього разу боротьбу вели чотири колективи: ФК «Донецьк» (слід сказати, що цей клуб і його президент Микола Якушев узяли на себе головні організаційні клопоти), минулорічний переможець луганська «Юніса», донецький «Текстильник» і гості з Білорусі — команда «Трикотажниця» (Бобруйськ).

Змагання проходили за коловою системою. Ось їхні результати: «Донецьк» — «Юніса» — 4:0; «Трикотажниця» — «Текстильник» — 3:1, «Юніса» — «Трикотажниця» — 1:1, «Донецьк» — «Текстильник» — 3:0, «Трикотажниця» — «Донецьк» — 2:2, «Текстильник» — «Юніса» — 0:3. Отже, перше місце посів ФК «Донецьк» — 5 очок, «Трикотажниця» — 4, «Юніса» — 3, «Текстильник» — 0.

Головний приз — красиву вазу — переможцям вручив чоловік Наталі Костянтинівни — Геннадій Лисенчук, відомий у минулому воротар, а нині президент Асоціації міні-футболу України, завідуючий кафедрою футболу Київського державного університету фізвиховання і спорту.

Спеціальне журі назвало найкращих гравців турніру. Ними стали: воротар Наталка Дигай («Юніса»), захисниця Тетяна Почтарьова («Текстильник»), півзахисниця Наталка Рижевич («Трикотажниця»), нападниця Галина Михайленко («Донецьк»), вона ж і найкращий бомбардир — 4 м'ячі.

Президент фірми «Алмар» Олександр Шведченко встановив призовий фонд у сорок мільйонів карбованців: за перше місце — 20, друге — 10, третє — 5 і по мільйону кожному найкращому в амплуа.

***На знімку:** момент одного з матчів турніру.*

Хокей

Петро ОБОЛОНЧУК

Вишкіл для молоді

Національний чемпіонат України з хокею. Київ. Льодовий палац «Сокіл». Участь беруть шість команд. Головний суддя Олексій Друкаренко (Київ, міжнародна категорія).

На першому етапі турніру, який завершиться завтра, суперечку ведуть п'ять клубів. Два кращі разом із київським «Соколом» — флагманом українського хокею — протягом 11—13 квітня розіграють нагороди чемпіонату і путівку на Кубок європейських чемпіонів.

Ось як завершилися матчі, які грали в перші дні: ШВСМ (Київ) — ДЮСШ (Київ) — 9:2, КПІ (Київ) — «Сокіл-юніори» (Київ) — 4:6, ШВСМ — «Сокіл-юніори» — 9:1, «Саламандра» (Харків) — КПІ — 2:6.

Особливий інтерес до команди КПІ, у складі якої виступають відомі в минулому хокеїсти «Сокола»: Сибірко, Юрченко, Доніка, Громов, Андрющенко, вихованець київського хокею Хоменко, який тривалий час грав у харківському «Динамо» і в Словаччині.

Зрозуміло, що матчі з досвідченими майстрами — чудовий вишкіл для хокейної молоді.

Дмитро КОМАРЕНКО

Дебют Яковенка у Києві

Перша ліга. 23 тур: «Норд-АМ-Поділля» — «Кристал» — 1:0 (Федорко, 19). «Закарпаття» — «Артанія» — 3:0 (Замрій, 35, Гунтей, 69, Міщенко, 75). «Карпати» — СК «Одеса» — 3:1 (Решко, 29, Вінтовкін, 53, Карібов, 64, з пенальті — у господарів; Мокан, 85 — у гостей). «Дніпро» — «Евіс» — 0:1 (Задвірний, 13). «Хімік» (Северодонецьк) — «Десна» — 2:0 (Бабенко, 35, Желаченко,70. На 7-й хвилині Бублик із«Хіміка» не реалізував пенальті). «Сталь» — «Хімік» (Житомир) — 3:1 (Манько, 32, Чайка, 37, з пенальті, Плотников, 87 — у господарів; Леонов, 52 — у гостей). ФК СБТС — «Поліграфтехніка» — 1:0 (Чорношеєць, 84. На 7-й хвилині він же не реалізував пенальті). «Нафтовик» — «Ворскла» — 3:0 (Грачов, 38, Захаров, 73, Попович, 78).

«Динамо-2» — «Металург» — 1:1. Київ. Стадіон «Динамо». 400 глядачів. Суддя А.Савчук (Луцьк). Голи: Шевченко (14), Олійник (87).

«Динамо-2»: Мартінкенас, Левченко (Дмитрулін), Євсєєв, Пономаренко, Анненков, Таран, Грицина, Нестерчук (Костюк), Волотьок, Венглинський, Шевченко.

«Металург»: Кирієнко, Шашкевич, Дюльдюн, Мирний, Олійник, Савран, Омельчук, Кирюхін, Ганага (Катеруша), Литвиненко (Демиденко), Бабич.

Павло Яковенко знов дебютував у Києві. Та не шукайте його прізвища у складах команд, бо дебют його відбувся у ролі головного тренера нікопольського «Металурга». Варто відзначити, що колишньому динамівцю вдалося не тільки зміцнити ігрову дисципліну у відомому колись клубі, а й налагодити більш-менш осмислену гру в нападі. Звичайно, втратою для команди став перехід Коваленка у «Дніпро» (Дніпропетровськ), і Яковенку ще доведеться шукати йому заміну. Але треба віддати належне гостям, які не відсиджувалися у захисті, а намагалися організовувати атаки на ворота Мартінкенаса. Зробити це було не так просто, бо у складі динамівців виступали гравці, котрі легко прочитували комбінації гостей і, зірвавши їх, одразу кидали в атаку швидких і настирливих Венглинського й Шевченка. Саме останньому і вдалося «пробити» найдосвідченішого воротаря ліги Кирієнка. Відігрався «Металург» після того, як Мартінкенас парирував сильний удар Шашкевича. М'яч потрапив до Олійника, який пробив практично у порожні ворота.

За цією грою спостерігали головні тренери олімпійської команди — Володимир Мунтян та «Динамо» — Йожеф Сабо. Думаю, їм сподобались дії динамівської молоді.

Сенсація сталася у Черкасах, де «Евіс» обіграв «Дніпро». Не вдалося утримати нічийний рахунок у Сумах «Поліграфтехніці». Це й зумовило деякі зміни у турнірній таблиці, яка набула такого вигляду:

	І	В	Н	П	М	О
Прикарпаття	21	14	3	4	43-22	31
Евіс	22	13	5	4	43-19	31
Поліграфтехніка	22	12	7	3	24-10	31
Дніпро	22	14	2	6	35-19	30
Сталь	22	12	4	6	34-20	28
Нафтовик	22	10	7	5	29-15	27
Норд-АМ-Поділля	22	10	4	8	30-21	24
Хімік Ж	22	9	5	8	23-25	23
Закарпаття	22	9	5	8	21-20	23
Ворскла	22	9	4	9	15-24	22
Скала	21	8	3	10	26-28	19
Динамо-2	22	7	5	10	26-25	19
Хімік СВ	22	7	5	10	22-27	19
Металург	22	7	55	10	22-32	19
Кристал	22	5	7	10	14-21	17
СК Одеса	22	5	7	10	22-31	17
ФК СБТС	22	6	4	12	20-29	16
Карпати	22	5	6	11	18-29	16
Артанія	22	5	4	13	16-35	14
Десна	22	3	6	13	14-34	12

Матчі 24 туру відбудуться завтра. Певний інтерес викликають зустрічі «Прикарпаття» — «Скала», «Динамо- 2» — «Евіс» та «Нафтовик» — «Поліграфтехніка».

PAREX BANK

Мы ближе, чем Швейцария!

- ОТКРЫТИЕ И ВЕДЕНИЕ СЧЕТОВ — ТЕЛ. 221649
- МОМЕНТАЛЬНЫЕ МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПЕРЕВОДЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ — ТЕЛ. 225276
- КОНВЕРТАЦИЯ И ОБНАЛИЧИВАНИЕ ЛЮБЫХ ВАЛЮТ — ТЕЛ. 321341
- ПОКУПКА И ПРОДАЖА ВАЛЮТЫ ЗА УКРАИНСКИЕ КАРБОВАНЦЫ, КАЗАХСКИЕ ТЕНЬГЕ И БЕЛОРУССКИЕ РУБЕЛИ — ТЕЛ. 281483
- ЛЮБЫЕ ОПЕРАЦИИ С ЗОЛОТОМ — ТЕЛ. 273776
- КОДИРОВАННЫЕ СЧЕТА (ВОЗМОЖНО УПРАВЛЕНИЕ ПО ФАКСУ) — ТЕЛ. 331970
- ДОСТАВКА НАЛИЧНОЙ ВАЛЮТЫ — ТЕЛ. 223378

Главный офис: ул. Смилшу 3, Рига, LV-1522, Латвия
Тел.: (013 2) 331970, 222291 Факс: (013 2) 215201
Телекс 161207 PAREX SU

ШОКОЛАДНАЯ ГЛАЗУРЬ 60 млн. крб/т.

Какао бобы - 61 млн. крб./т.
Какао порошок - 40 млн. крб./т.
Заменитель какао масла (супершоколад специальный) - 76 млн. крб./т.
Красочные коробки для конфет финского производства - 6 тыс. крб./шт.
Пластиковые упаковки для конфет и пищевых продуктов -6,64 крб./кв.см.

ШОКОЛАДНЫЕ КОНФЕТЫ

в ассортименте по цене производителя

Телефоны: (0622) 90-40-51, 35-15-84.
Факс (0622) 99-11-81.
Телекс 115762 OVEN.

«ГОСПОДАРІ ЗЕМЛІ»

Нова серія програм Бі-Бі-Сі МПМ з новими ідеями для УКРАЇНСЬКИХ селян - в ефірі УКРАЇНСЬКОГО радіо!

Слухайте наші програми на хвилях радіостанції «Колос» щопонеділка о 6.30, починаючи з 11 квітня.

BBC MPM

Вниманию главных врачей, врачей-хирургов медицинских учреждений Украины!

Фирма «Виват» реализует со склада в г. Хмельницком высококачественный стерильный хирургический шовный материал — «кетгут» производства фирмы «Катгут ГмбХ» из Германии.

Оригинальная конструкция флакона обеспечивает безотходное использование материала. Имеются необходимые сертификаты.

Справки: код (03822) тел/факс 6-51-51, г. Хмельницкий.

ПРОДАЕМ:
тракторы Т-012 колесные, бензиновые;
болты оцинкованные М 10х30.
Тел. в Харькове: (0572) 32-00-78, 30-34-59.

Организация реализует:

битум дорожный БН 90/130;
битум строительный БН 90/10;
гудрон, мазут топочный М-100.
Поставка из Башкортостана.
Оплата в карбованцах.
Тел/факс: 8-0562-42-65-14.

Панове! В «ПРАВЕКС-БАНКУ» гроші клієнтів перетворюються на

дуже великі гроші!

Причому надійно і без ризику.

Розсудіть самі:

- до 450% річних по депозитних вкладах юридичних осіб
- 837,8% річних по вкладах приватних осіб
- 20% річних у валюті по вкладах юридичних і фізичних осіб

Банк здійснює:

- платежі до Росії
- конвертацію будь-яких сум
- виплату валютних кредитів юридичним і фізичним особам під заставу нерухомості, майна, цінних речей
- виплату валюти клієнтам за переказами з-за кордону

УДАЧІ ВАМ, ПАНОВЕ, І ПРОЦВІТАННЯ!

ПБ ПРАВЕКС-БАНК

ГРОШІ РОБЛЯТЬ ГРОШІ!

Для Вас ми працюємо навіть у суботу.
Київ-21, Кловський узвіз, 9/2.
Телефони: (044) 294-79-96 294-82-22, 294-85-49.
Факс (044) 294-84-00. Телекс 631250 ALINA SU.

«ПРАВЕКС-БАНК» — НАДІЙНІСТЬ І ЧЕСНЕ ПАРТНЕРСТВО!

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

ХОБАРТ ЕРЛ — ЛЮДИНА «НАВПАКИ»

Він приїхав в Україну із США, аби згодом здивувати Америку і Європу... Україною. За що йому, іноземцю, — унікальний випадок! — присвоєно звання «Заслужений артист України».

Добре відома сумна прикмета часу: з України (а з відкритої усім вітрам Одеси — передусім) дедалі зростає потік тих, хто назавжди від'їжджає до Німеччини й США, Ізраїлю й Австралії, Швеції й Канади, інших країн цивілізованого світу.

Покидають Батьківщину насамперед люди науки й культури, що може вкрай негативно позначитися на подальшій долі нації, країни. А тут ось громадянин США Хобарт Ерл узяв та й зробив «навпаки» — приїхав до України, конкретно — до Одеси, ніби спеціально для того, щоб довести всім скептикам: ні, культура України не тільки не вмирає, а, незважаючи на всі негаразди в економіці, може розквітати й дивувати світ.

Спочатку був просто приїзд до Одеси молодого, хоча вже досить відомого в музичних колах США й ряду інших країн диригента, адже він став засновником й керівником одразу двох непересічних творчих колективів — Ансамблю американської музики у Відні та Ансамблю віденської музики в Нью-Йорку. З одним з них він три роки тому завітав до Одеси. У перерві між концертами він пішов на виступ місцевого симфонічного оркестру.

— І, як це трапляється, сталася любов з першого погляду. Причому — взаємна, — зізнається Хобарт Ерл. — Я дуже радий, що з часом вона міцніє, поглиблюється...

І тепер він — і головний диригент, і художній керівник, і адміністратор Одеського державного симфонічного оркестру в одній, як мовиться, особі. Визнаний і самими оркестрантами, і чиновниками зі сфери культури, і широким музичним загалом. А спочатку його запросили підготувати з оркестром кілька програм, згодом запропонували посаду гастролюючого диригента. І його все оце — дива! — влаштувало. Як і мізерна платня. Бо молодий маестро, істинно тонкий фахівець, побачив, відчув, що із сотнею одеських музикантів, яких йому «підкинула» доля, можна багато чого досягти.

Відійшло у подальшу історію, як він з оркестром «завойовував» Москву, Санкт-Петербург. На гастрольні концерти Одеського симфонічного оркестру публіка йшла, можна сказати, не музику послухати, а подивитися на отого американця-дивака, який взявся «щось» зробити з провінційного колективу. І — була приємно вражена: таке є високе мистецтво!

Перший серйозний успіх — мов ковток свіжого повітря, після якого і сил більше, і думки, устремління стають сміливішими. Нові програми, нові гастролі: Австрія, Іспанія, країни СНД... Поїздка на міжнародний музичний фестиваль, присвячений 500-річчю відкриття Америки, до австрійського міста Брегенца, де оркестр з Одеси виявився єдиним, запрошеним з країн Східної Європи. «Завойовуючи» зарубіжжя, колектив не цурався виступати на одеських сценах, не тільки театральних, а й у робітничих палацах культури, клубах. При цьому Хобарт Ерл ставав ще й диригентом, геть не схожим на своїх «академічних» колег. Брав на себе роль лектора-музикознавця, коли поміж виконанням номерів програми жваво, цікаво, захоплююче розповідав і про самий виконуваний твір, і про його автора, і багато про що просто з життя відомих композиторів, виконавців.

Саме з приходом Ерла оркестр став невпізнанним; тут не тільки розширення репертуару, включення до нього найскладніших класичних творів, а й філігранна їх обробка, вдала інтерпретація, висококласне узгодження звучання. І завжди — життєстверджуючий заряд, щирість, доступність. Чи не завдяки саме отому пошуку «золотої середини» між популярним та елітарним стали переповненими одеські зали, які ще не так давно при подібних концертах були порожніми? Тож

що не виступ, то й аншлаг — і вдома, й на гастролях.

І чи не тому так подовгу аплодували стоячи — що не так часто тут буває — завсідники самого Нью-Йоркського «Карнегі-холу»? Так-так, одесити на чолі з Хобартом Ерлом недавно виступили й там. Концерт в одному з найпрестижніших залів світу досі нікому невідомого за океаном оркестру з далекої України, звідки ще жоден з творчих колективів такої честі ніколи не удостоювався, був приємним сюрпризом для американської публіки.

Коли колектив ще збирався на ці гастролі, один з високопоставлених заокеанських дипломатів не приховував своїх побоювань: «Одразу сотня музикантів? Ну, чоловік 15—20, як мінімум, обов'язково забажають залишитися». Помилився! Всі сто одеситів і один американець, які повірили в себе самих і один в одного, яким, виявилося, є чим дорожити й гордитися, повернулися до міста на берег Чорного моря. Аби й надалі обдаровувати своїм мистецтвом земляків, дивувати Європу та Америку.

А тут, в Україні, й оті гастролі за океаном, й інші численні виступи теж помітили, оцінили. Бо невдовзі Президент України підписав Указ, яким групі виконавців Одеського державного філармонійного оркестру присвоєно звання «Заслужений артист України».

Поряд із прізвищами Володимира Бондарчука, Віктора Кузікова, Володимира Томашука та Володимира Чекалюка значиться в Указі й прізвище Ерла Хобарта Стенлі, громадянина США.

Одеса.

Проблема ця виникла. н і жаль, не сьогодні й не вчора. Коли відкрили кордон тоді ще Радянського Союзу, його громадяни рвонули «з місця в кар'єр»: Польща, Румунія, Югославія, Туреччина... На продаж виставлялося все що заввгодно. Ті, кому продавати було нічого, пропонували себе. Можна як дешеву робочу силу, можна і в якій-небудь іншій якості... Тільки б мати жадану валюту.

Докладніше розкрити суть, злочинну «механіку» «експортної проституції», розповісти про боротьбу органів міліції з цим злочином я попросив Петра КАЛАШНИКА, заступника начальника відділу Головного управління карного розшуку МВС України, який брав участь у розкритті великої кількості таких злочинів.

Олександр ІВАЩЕНКО, співробітник Головного центру громадських зв'язків МВС України (для «Голосу України»)

За кордон... у ліжко

— Приторговувати тілом «на стороні» наші дівчата почали вже давно. Але останнім часом проблема набула дуже серйозного характеру. Крім кустарів-одинаків й індивідуалів-аматорів, «у гру» вступили цілі фірми, ставлячи справу на серйозну комерційну основу.

Міністерство внутрішніх справ, куди посипалися сигнали від МЗС та дипломатичних представництв, негайно почало діяти. У більшості областей було створено робочі групи з оперативних співробітників, що займалися виявленням й документуванням діяльності комерційних структур та окремих осіб— постачальників «живого товару». Результат не забарився. Ось деякі приклади. Після ретельної перевірки з'ясувалося, що такий вид «комерції», як міжнародне сутенерство, годилося б внести до статутів київських фірм «Інтермарк» й «Сент-Мена», сумського «Музичного товариства», фірм «Новий час» з Ужгорода, «Гуд-мен й К» з Чернігова.

Колишній мешканець Києва Шаїнський займався відправленням дівчат у будинки розпусти Ізраїлю, раніше судимий Бригінський робив спроби з цілком певною метою переправити через кордон молодих дівчат Б. й Г. В Херсоні притягнуто до кримінальної відповідальності пана Котикова, який у березні цього року вивозив до Туреччини й Польщі трьох дівчат для заняття проституцією.

Під час численних розслідувань визначилися схеми «роботи» сутенерів. Великі фірми офіційно рекламували свою діяльність, вміщували об'яви в пресі. Офіційно оформлювали виїзд за кордон, як вже зазначалося, різних «балетних» та інших груп... Вербувальники самі шукали свої жертви за тими ж об'явами: «Згодна на будь-яку роботу за кордоном», — якими, на жаль, рясніють наші газети. Під час контактів з клієнтами «не засвічувалися» — називали тільки ім'я, найчастіше вигадане. Зв'язок — через телефони посередників, людей, як правило, абсолютно «лівих» (пам'ятаєте бабуню з «Місця зустрічі змінити не можна»?). Як виявили розслідування, найчастіше такими вербувальниками були кавказці, які, до речі, й документи на виїзд оформлювали «десь там», у себе, користуючись широкими зв'язками в місцевих ВВІРах.

— Що чекало, даруйте, дурненьких, які піддалися на умовляння й обіцянки, неважко здогадатися. Всі папери й контракти, підписані напередодні виїзду, виявлялися чистісінькою липою та не варті були ламаного шеляга, гроші й документи у дівчат відбиралися геть усі, і опинялися бідолашні в «аховому» становищі. Назад шляху, навіть і за великого бажання, немає, зв'язків та грошей — також. І доводилося заробляти, пропонуючи себе першому стрічному за безцінь. Добре ще, коли «дядько-сутенер» траплявся хороший й відбирав не все... Постає питання: невже дівчата, яких везли торгувати собою, не усвідомлювали, куди й нащо їх везуть?

— Безперечно, розуміли, в усякому разі, більшість. Були такі, що заявляли: «Їхала із задоволенням». Що їх вабило? «Красиве» життя, бажання мати все відразу й будь-що. Коли б знати, в якій брудноті опиняться... Яке страхіття спіткає таких дівчат хоча б у тій самій Туреччині...

... У березні минулого року пішли з дому й не повернулися неповнолітні Т., 1977 р.н., й Д., 1976 р. н. Було встановлено, що напередодні свята 8 Березня дівчата дали об'яву в місцеву газету про те, що вони бажають виїхати за кордон й шукають тих, хто може їм у цьому допомогти. «Помічники» знайшлися... 12 — 13 березня 1993 року дівчата, завчасно домовившись телефоном, зустрілись з кількома чоловіками (знову ж таки кавказцями), після чого 15 березня пішли з дому. І наче у воду канули. Лише через деякий час від Т. з Москви надійшов лист, у якому вона повідомляла, що виїздить на сезонні роботи до Німеччини, на збирання овочів.

Після отримання цієї інформації до Москви виїхала група співробітників Управління карного розшуку МВС України, які у взаємодії з московськими оперативниками знайшли й затримали двох дівчат на одній з осель, що її наймали двоє чоловіків-грузинів і грек. У тій же оселі було затримано ще шістьох дівчат—громадянок СНД. Усі вони розшукувалися як зниклі безвісти. Їх збиралися вивезти до Греції.

Часто до таких розслідувань доводиться підключати навіть національне центральне бюро Інтерполу України.

— Ці справи завершено. А що сьогодні? Питання знято? Чи?..

— Бажаючі нажити капітал на понівечених долях молодих дівчат не переводяться. Ускладнює цю роботу й відсутність специфічного законодавчого акта, що передбачає кримінальну відповідальність за оформлення й здійснення виїздів громадян за кордон з метою проституції.

Однак здаватися ми не збираємося. І особливо багато надій покладаємо на нові підрозділи, підготовка до створення яких іде в структурах МВС України — міліції з питань захисту моралі.

А тим часом

До борделю не доїхали

Прикордонники на польсько-словацькому переході, зупинивши автомобіль «Полонез», звернули увагу, що пасажирки, дві симпатичні дівчини, їхні співвітчизниці, розмовляють з якимось дивним акцентом. Подивилися їхні паспорти — фальшиві, фото дівчат наклеєно на чужі. З'ясувалося, що 33-річний Марк П. віз до Відня громадянок України Тетяну Г. й Оксану С., щоб вони попрацювали там в одному із будинків розпусти. На організаторів «турне» чекає суд.

(«Труд», 18 лютого 1994 р.)

Жарт номера

І що б ми робили без численних фахівців, здатних розтлумачити нам, чому саме ми так погано живемо?!

В'ячеслав НАЛЬОТОВ.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Побутове

РЕЙТИНГ

— Максиме Васильовичу, у вас є отой... консенсус? — гукає сусідів хлоп'як.

— А-а, це ти, Сашко. Навіщо він тобі здався? Політикою цікавишся?

— Та ні. Тато послали спитати.

— Он воно що, — стає дуже серйозним Максим Васильович. — Скажи батькові, що, на жаль, консенсусу немає. Є альтернатива. Гірка. З перцем. Але тітка Мотря не дає... Вимагає твердих гарантій оплати. Наперед. Готівкою. А я... Як би тобі сказати?.. Ну-у, після моєї вчорашньої гучної публічної промови... мої акції впали. До нуля. Отож, якщо твій батько має відповідний капітал... Або, скажімо, знайде спонсора... Або твоя мати згодиться інвестувати в наше починання.

— Не згодиться, — заперечливо хитає головою Сашко. — Ні на альтернативу з перцем, ні на консенсус з буряків...

— Це ж чому?! — підхоплюється Максим Васильович з місця.

— Мама кажуть, що після вашого вчорашнього виступу в мого батька знизився рейтинг.

Микола ВОЗІЯНОВ.

Харків.

Дошка оголошень «Куреня»

- **Дурень шукає важку фізичну роботу. Заробіток значення не має.**
- **Шукаю нареченого: молодого (можна й не дуже), красивого (можна й не дуже), інтелігентного (можна й не дуже), коротше кажучи, будь-якого.**
- **Запрошуються на роботу: прем'єр-міністр, міністр закордонних справ, посли.**
- **Закопую таланти.**
- **Загубився чоловік. Востаннє бачили в районі пивбару «Сонечко». Претензії від того, хто знайшов, не приймаються.**
- **Куплю 200—300 грамів ковбаси за доступною ціною.**

Рекламний агент Савелій ЛЮК.

Всьо чотко!

НОСТАЛЬГІЧНЕ

Євген Кузько купив у кіоску авторучку. Звичайну, кулькову. За сім з половиною тисяч. З жалем подумав, що якби йому отих сім з половиною тисяч та десять років, то він міг би за них купити «Жигулі». Але десять років тому Євген Кузько про сім з половиною тисяч не міг і мріяти. Рівно десять років тому в нього в кишені лежала троячка разом з мідяками. За неї він міг купити кулькову ручку за сімдесят копійок, а на решту ще й чотири рази сходити в кіно або випити склянку вина.

«От несподіваність, усе ніби на зло і все як не в людей, — розмірковував Кузько. — Десять років тому хтось же купував легкову машину за сім з половиною тисяч, а я купував авторучку за сімдесят копійок. Тепер у мене є сім з половиною тисяч, і за них я можу придбати ту саму кулькову ручку. Тьху ти!.. А бодай вам!..»

Кузько зіщулився, аж напружився, ніби хотів із своїми сімома тисячами перестрибнути у той час, коли за ці самі гроші він міг би роз'їжджати в «Жигулях».

«Колись дуже заздрив мільйонерам, здавалося, що якби мав мільйон, то луснув би від щастя. А тепер разом із зарплатою, премією і халтурою теж набігає мільйон», — роїлися в нього думки.

Але із сьогоднішнім мільйоном він почувався нещаснішим, аніж тоді, коли за сімдесят копійок купував кулькову ручку. От горе! Не щастить в житті!..

Кулькові роздуми перервала лискуча іномарка, що рвучко загальмувала, коли він переходив перехрестя. За кермом сидів угодований червонощокий молодик у шкіряній куртці, презирливо закопиливши губу.

«О, це, мабуть, не мільйонер, а мільярдер. І де він узяв такі гроші? Заробив? І машина, напевне, на мільйонів двісті-триста тягне, а може, й на мільярд! От якби мені такі гроші! Я теж купив би «Вольво» або «Мерседеса».

І Євген Кузько цілком реально уявив, що через рік-два може щонайбільше три, він теж матиме мільярд, бо ж іще півтора року тому отримував кілька тисяч. А тепер мільйон! Кузько мало не затанцював от радості.

Але вчасно схаменувся. Бо подумав, що за нинішніх темпів інфляції на оті двісті-триста мільйонів, що нині коштує іномарка, він за рік-другий зможе купити лише ... кулькову авторучку. А отой здоровань і надалі купуватиме легковики за мільярди та трильйони.

Євгенові Кузьку не залишилося нічого іншого, як сплюнути, і зі щемом у серці згадувати той час, коли в його кишені лежала троячка, за яку він міг купити авторучку та ще склянку кислого вина із закуською.

Віталій БУЛАВКО.

Демократичні пристрасті

ДВУЯЗИЧІЄ

Після того, як Центральна виборча комісія повідомила, що у виборчих округах залишилося лише по кілька сотень виборців, а решту зареєстровано кандидатами в народні депутати, Верховну Раду охопила паніка. Що робити? Це ж на передвиборчу кампанію не вистачає державного бюджету разом з американською допомогою!

Вихід, як завжди, знайшли крайні радикали. Після двадцяти годин безперервних засідань і консультацій було прийнято постанову, за якою кожному новообраному депутатові в разі невиконання ним передвиборчих обіцянок відрізуватимуть язика.

Кандидат у нардепи Петухов (у минулому Півень) цю новину почув у черзі до кабінету «Вухо, горло, ніс», куди потрапив з чудернацької причини: у нього почав рости другий язик. З якого часу? Одразу по тому, як у петуховській передвиборчій програмі з'явився пункт про потребу в державному «двуязичії». Воно б і нічого, жити можна, але другий язик, бувало, таке починав молоти, що навіть звикла до всього СБУ відступала, і якби не демократія, проти якої різко виступав Петухов, то він уже давно загримів би на Лук'янівку.

— Ну, тепер капець одноязичникам! — подумки зрадів Петухов і загигикав. — Це ж яке везіння, що в мене росте ще один язик! Одного відріжуть — залишиться другий.

— Ти чого гигикаєш? — штурхонула в плече дружина. — Приснився торішній курорт?

Петухов зрозумів, що це — сон, але приємний, і вирішив не прокидатися.

І ось Петухов — уже нардеп з усіма моральними і матеріальними наслідками. Та незабаром він став помічати, що два язики поступово перетворюються на один. Це трохи бентежило, і тому Петухов дедалі частіше шукав нагоду подивитися у дзеркало на свого подвійного.

Нарешті, одного разу він побачив, що язик один. Щоправда, він став великий і навіть могутній, але — один. Петухов з жахом усвідомив, що й досі не виконав жодної передвиборчої обіцянки. Страх став ще більший, коли Петухов помітив, що його оточують виборці. Хто з чим: з ножами, ножицями, секаторами і навіть з лезами фірми «Жиллетт».

— Не відрізайте! — заволав Петухов. — Я більше не буду! — І прокинувся, мокрий від поту. Холодного.

— Заспокойся, — гладила його по лисині дружина. — Ти вдома. Ніхто нічого не відріже. Приверзлося, мабуть, що був у куми?

Та Петухов (у минулому Півень) мовчав. Боявся поворушити язиком. А що, як його вже нема?

А може, у Петухова ніколи й не було? Язика. Свого.

Анатолій ДЯДЮН.

Київська область.

Римовані стібки

Випадок у парку

Він її за руку взяв,
Ніби випадково...
Думав — гніватися буде.
А вона — ні слова!
Він їй рученьку стискає,
Вона — мов не чує.
Він її вже обіймає,
Ось уже цілує...
— Чого мовчиш? — запитує.
— Мама наказала,
Щоб у парку з незнайомим
Я не розмовляла!

У привокзальному ресторані

Запитав офіціанта:
— Скажи, мій миленький,
Чому такі в ресторані
Порції маленькі?
— А це про вас, пасажирів, —
Каже той, — турбота:
Кому з вас від поїзда
Відстати охота?

Заспокоїв

— Проснись! — жінка чоловіка штовхає у спину. —
Хтось до нас іде сходами...
— А котра година?
— Дванадцята...
— То спи собі!
Бачиш, справа в тому,
То, мабуть, я повертаюсь
З роботи додому.

Михайло БІЛЕЦЬКИЙ.

Стисломовочки

Біографія депутата
1. Ц П Ш (а),
2. П К Ш (а)
3. В П Ш (а),
Тільки — «Ша»!

Жертва

Умигався «кліп» —
Що ледь не осліп.

Все одно

Хто б не взявся будувати:
Партократи, демократи,
Не чекай на славу —
Дурні згублять справу!

Володимир ЧИРВА.

Корсунь-Шевченківський.

Усміхніться

Малюнки Володимира ВАРДІЗДЕВА, Сергія ФЕДЬКА.

Міні-проза

ОДОРОБЛО

— Мишко, я куди тебе просила сходити?

— До крамниці.

— Що я тобі сказала купити?

— Макаронів.

— А ти що додому приніс?.. Чим ти слухав? Безсоромний, дома грошей ані купончика, до зарплати ще цілих три дні, а він додому всякий мотлох зносить!

— Це не мотлох!

— А що це?

— Це відеомагнітофон, новий, японський.

— Де ж ти його взяв?

— У пацанів купив.

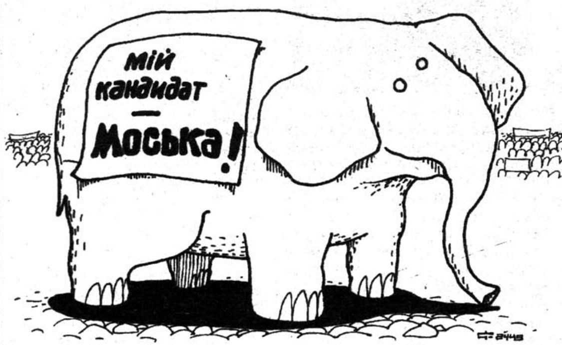
— Оце так синочок! Я йому дала гроші на макарони, а він купив якесь одоробло! У всіх діти як діти, а у мене...

— Мамо, та ти тільки подивись, як він працює. Зараз я вставлю сюди цю касету, раз... І все!

— Оце так! Зараз батько з роботи голодний прийде, а у нас тут замість макаронів голі дівки бігають!

Олександр ПЕРЛЮК.

Кіровоград.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 315515

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311066.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».